

Ime predpisa: Zakon o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode - OSNUTEK

Št. zadeve: 007-129/2024

Datum objave: 28.11.2024

Rok za sprejem mnenj in pripomb: 9.12.2024

E-naslov: gp.mnvp@gov.si

**PREDLOG
EVA (2024-2560-0026)****ZAKON
O GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽBAH S PODROČJA OSKRBE S PITNO VODO IN ODVAJANJA
IN ČIŠČENJA KOMUNALNE IN PADAVINSKE ODPADNE VODE****I. UVOD****1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**

Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE v nadaljevanju: ZVO-2) v 233. členu določa obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja. V navedenem členu je dano pooblastilo vladi, da podrobneje predpiše vrste dejavnosti in naloge, ki se izvajajo v okviru teh javnih služb, ter metodologijo za oblikovanje cen, oskrbovalne standarde in tehnične, vzdrževalne, organizacijske ter druge ukrepe in normative za opravljanje teh javnih služb. Člen določa tudi, da so objekti in naprave, potrebni za izvajanje javnih služb, infrastruktura lokalnega pomena. Občina je dolžna zagotoviti izvajanje javnih služb skladno s predpisi vlade, izdanimi na podlagi tega člena, in predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe. V petem odstavku 233. člena ZVO-2 je določeno, da v kolikor občina ne zagotovi izvajanja obvezne gospodarske javne službe, jo zagotovi država na območju občine in za njen račun, način zagotovitve pa določi vlada.

Gospodarske javne službe so na sistemski ravni urejene v Zakonu o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40, v nadaljnjem besedilu: ZGJS).

Namen predloga Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode je podrobneje urediti področje izvajanja nekaterih javnih služb varstva okolja, ki jih opredeljuje ZVO-2.

Predhodnik tega predloga, predlog Zakona o gospodarskih javnih službah varstva okolja, je bil pripravljen v okviru takratne organizacije vlade. Vmes je prišlo do reorganizacije, pri čemer je področje javnih služb varstva okolja iz pristojnosti takratnega Ministrstva za okolje in prostor, sedaj razdeljeno na pristojnosti dveh ministrstev, in sicer Ministrstva za okolje, podnebje in energijo ter Ministrstva za naravne vire in prostor. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je iz predloga zakona črtalo področje odpadkov, Ministrstvo za naravne vire in prostor pa naknadno področje urejanja javnih površin, kar je vodilo do spremembe naslova zakona in črtanja poglavja "Temeljna načela" saj predlog zakona ne predstavlja več urejanja vseh gospodarskih javnih služb varstva okolja, temveč le nekaterih. Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode sedaj ureja oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev ter, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode.

Nov predlog zakona je potreben, ker ZGJS kot krovni zakon določa zgolj splošne določbe glede načina in oblik izvajanja gospodarskih javnih služb, to je zagotavljanje materialnih javnih dobrin kot proizvodov in storitev, katerih trajno in nemoteno proizvodnje v javnem interesu zagotavlja Republika Slovenija oziroma občina ali druga lokalna skupnost zaradi zadovoljevanja javnih potreb, če se jih ne zagotavlja na trgu. Gospodarske javne službe so določene z zakoni s področja energetike, prometa in zvez, komunalnega in vodnega gospodarstva in gospodarjenja z drugimi vrstami naravnega bogastva, varstva okolja ter z zakoni, ki urejajo druga področja gospodarske infrastrukture. Za gospodarske javne službe s področja varstva okolja so se tekom izvajanja pokazale številne specifične in potreba po pripravi posebnega področnega zakona. Področje javne službe oskrbe s pitno vodo je treba uskladiti s 70.a členom Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a, v nadaljevanju: Ustava RS).

Izvajanje dejavnosti, ki se opravljajo v okviru obveznih gospodarskih javnih služb, je povezano z izpolnjevanjem ciljev in obveznosti, zahtevanih na področju varstva okolja v posameznih evropskih

direktivah in posledično določenih v posameznih predpisih, izdanih na podlagi ZVO-1. Predlagani zakon sicer ne prenaša nobene direktive neposredno, zgolj vključuje rešitve, ki doprinašajo k doseganju ciljev v nacionalno zakonodajo prenesenih direktiv. Z omenjenim predlogom zakona bo podrobneje urejeno izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja, razen tistih s področja odpadkov ter urejanja javnih površin, način in oblike njihovega izvajanja, oblikovanje cen storitev javnih služb in izvajanje javnih služb v primeru stavke in višje sile, s čimer se bo celotna ureditev upravljanja in oblik zgoraj navedenih javnih služb prenesla v predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in, odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, ki je *lex specialis*. Takšna ureditev pomeni bolj jasno ureditev posameznih vprašanj izvajanja občinskih javnih služb, skladno z Ustavo RS.

Država varuje vodne vire (zajetja) z Zakonom o vodah, ki ureja varovanje vodovarstvenih območij. Varovanje vodnih virov in v nadaljevanju pitne vode v Republiki Sloveniji je interdisciplinarno, saj vključuje tako področje ministrstva, pristojnega za vodo, kot tudi ministrstva, pristojnega za zdravje, ki skrbi za zdravstveno ustreznost pitne vode v Sloveniji.

Veljavna ureditev dopušča več možnih oblik izvajanja javnih služb, v režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo, v javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne, oziroma če to ni njihov cilj, v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno ali s podeljevanjem koncesij. S predlaganim zakonom oskrbe prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev ne bo več mogoče izvajati na podlagi podeljene koncesije. Na ta način bo zagotovljeno, da bo oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotovljena neprofitno, kot to zahteva Ustava RS.

Predlog zakona določa opustitev izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo v obliki koncesij z namenom slediti 70.a členu Ustave, ki določa, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. Ob tem je treba pojasniti, da gre torej za opustitev koncesij za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo. Koncesij za rabo naravne dobrine, katerih namen je urejanje posebnih oblik rabe naravne dobrine, ki presegajo osnovne javne potrebe (splošno rabo) na podlagi Zakona o vodah (ZV-1) se ne ukinja.

Kot je razvidno iz Informacijskega sistema izvajalcev gospodarskih javnih služb, ki ga vodi ministrstvo, režijski obrati oskrbujejo le majhen odstotek prebivalcev v državi (na primer približno 4 % na področju oskrbe s pitno vodo), zato se je predlagatelj odločil, da ohrani režijske obrate kot obliko izvajanja storitev v predlogu zakona urejenih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Republika Slovenija ob visoki stopnji razpršenosti gradnje zahteva fleksibilnost manjšega števila prebivalcev na izvajalca gospodarskih javnih služb varstva okolja, saj bi umetno združevanje prebivalcev na izvajalce potencialno lahko povzročilo višje stroške, kar ne bi sledilo nameri, da se gospodarske javne službe varstva okolja izvajajo na stroškovno učinkovit in uporabnikom prijazen način.

Predpisi, ki urejajo to področje

- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE)
- Uredba o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12 in 44/22 – ZVO-2))
- Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 35/06, 41/08, 28/11 88/12 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17, 78/19 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2))
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).

1.2. Razlogi za sprejem predloga zakona

Obstoječa ureditev temelji na določbah zakona, ki ureja področje varstva okolja. Po trenutni ureditvi je zakonska materija urejena na ravni podzakonskih predpisov, posledično je omejen nadzor nad

izvajanjem predpisov. Predlagatelj je določene vsebine iz obstoječih podzakonskih aktov prenesel na zakonsko raven z namenom bolj učinkovitega nadzora, mogočega s presojo zakonitosti občinskih aktov s strani Ustavnega sodišča Republike Slovenije in vključitvijo inšpekcijskih ukrepov kot prvenstvenega načina nadzora, z namenom, da se odpravi ugotovljene pomanjkljivosti oziroma izvede zahtevane aktivnosti.

S predlogom zakona se sledi priporočilom Računskega sodišča Republike Slovenije ter v zakonodajo prenaša ureditev, ki jo prinaša 70.a člen Ustave Republike Slovenije. Ustavni zakon o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 75/2016) je pravico do pitne vode uredil na najvišji pravni ravni, na ustavni ravni. Pravica do pitne vode je opredeljena kot človekova pravica, vodni viri pa so javno dobro v upravljanju države. Omenjeni člen določa še, da vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago. Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. Rok za uskladitev zakonodaje z omenjeno spremembo ustave je bil osemnajst mesecev in se je iztekel v letu 2018. Sprejem zakona bo predstavljal pomemben korak k odpravi neustavnega stanja v tem delu.

2. CILJI IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilji zakona so nadgradnja in celovita ter bolj podrobna ureditev obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja, razen tistih s področja odpadkov ter urejanja javnih površin.

Cilji na področju izvajanja teh javnih služb so zlasti zanesljivo, učinkovito in pregledno izvajanje javnih služb ob upoštevanju čim manjšega obremenjevanja okolja in povezovanje občin pri izvajanju javnih služb ter varstvo končnih uporabnikov javnih služb.

2.2 Poglavitne rešitve

Gospodarska javna služba oskrbe s pitno vodo

Republika Slovenija je pravico do pitne vode zapisala v Ustavo RS, in sicer je zapisano, da so vodni viri javno dobro v upravljanju države ter da služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago. Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. Zakone, ki urejajo vsebine iz novega 70.a člena Ustave, je treba uskladiti z ustavnim zakonom, pri čemer predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ureja ključne določbe, ki bodo pravna podlaga za nadaljnje uresničevanje te pravice.

V skladu z Zakonom o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrl-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE) so celinske vode in vodna zemljišča naravno vodno javno dobro. Naravno vodno javno dobro je namenjeno splošni rabi, kar pomeni, da ga lahko uporabljajo vsi pod enakimi pogoji. Zakon določa, da je za posebno rabo vode, torej rabo, ki presega splošno rabo, treba pridobiti vodno dovoljenje in plačevati vodno povračilo. Oskrba s pitno vodo je posebna raba vode, ki se izvaja kot obvezna občinska gospodarska javna služba, kot je določeno v ZVO-2. Po trenutno veljavni zakonodaji način in oblike izvajanja določa ZGJS. Splošna raba obsega takšno rabo vodnega dobra, ki ne zahteva uporabe posebnih naprav (vodne črpalke, natege in podobno) ali zgraditve objekta in naprave, za katero je treba pridobiti dovoljenje. Izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo pa je posebna raba vode, za katero mora vodno pravico pridobiti občina ali država, kot to določa Zakon o vodah.

Oskrba s pitno vodo je storitev, njena distribucija pa je povezana s stroški. Način obračunavanja stroškov sedaj določa Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17, 78/19 in 44/22 – ZVO-2). Uredba dovoljuje subvencijo cene, ki je razlika med potrjeno in zaračunano ceno in bremeni proračun občine. Občina nima določenega drugega vira za kritje nastale razlike. ZVO-2 določa, da so objekti in naprave, potrebni za izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja,

infrastruktura lokalnega pomena. Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP) določa, da gradnjo komunalne opreme zagotavlja občina. Med komunalno opremo med drugim sodijo tudi objekti in omrežja infrastrukture za izvajanje obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja po predpisih, ki urejajo varstvo okolja. Gradnja komunalne opreme se financira iz komunalnega prispevka, proračuna občine, proračuna države in iz drugih virov. Uredba o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12 in 44/22 – ZVO-2) določa, da je javni vodovod, ki je občinska gospodarska javna infrastruktura, namenjen izvajanju javne službe. Zakon o urejanju prostora določa, da so gospodarska javna infrastruktura objekti ali omrežja, ki so namenjeni opravljanju gospodarskih javnih služb skladno z zakonom ter tista gospodarska infrastruktura, ki je kot taka določena z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti, kakor tudi drugi objekti in omrežja v splošni rabi. Gospodarska javna infrastruktura je državnega in lokalnega pomena. Za ohranitev oskrbe s pitno vodo po načelih javne službe je ključno, da infrastruktura ostane v javni lasti.

ZGJS, ki je bil sprejet v letu 1993, dokaj ohlapno ureja področje izvajanja komunalnih dejavnosti, saj je bil za področje predviden sprejem posebnega zakona, ki bi bolj podrobno reguliral izvajanje dejavnosti. Poseben zakon, ki bo urejal to področje, je Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode.

Poglavitne nove rešitve na področju javne službe oskrbe s pitno vodo so naslednje:

- Poleg oskrbe s pitno vodo iz javnih vodovodov se v okviru javne službe uvaja dostop do vode tam, kjer ni oskrbe iz javnega vodovoda ali lastne oskrbe s pitno vodo.
- Opušča se oblika zagotavljanja javne službe v obliki profitne koncesije. Oblike zagotavljanja javne službe oskrbe s pitno vodo so javno podjetje ali javni gospodarski zavod, oba v sto odstotni občinski lasti, režijski obrat v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe ali v obliki neprofitne koncesije, ki jo izvaja javno podjetje v stoo odstotni občinski lasti.
- Predpisane so naloge, ki jih izvajalec javne službe ne sme prepustiti podizvajalcu z namenom večje transparentnosti izvajanja in poročanja o izvajanju javne službe.
- Zaradi boljšega dostopa do pitne vode se uvaja obveznost zagotovitve pitnikov na območju občine.
- Uvaja se način določanja cene javne službe v primeru naravnih in drugih nesreč, ko je motena oskrba s pitno vodo ter kritje prekomernih stroškov.
- Prepoveduje se prekinitve oskrbe s pitno vodo, če je edini razlog prekinitve nezmožnost plačila stroškov s strani uporabnika in uvaja možnost omejitve oskrbo s pitno vodo z zagotavljanjem minimalne količine pitne vode.

Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode določa, da ministrstvo vodi in spremlja podatke o javnih vodovodih v evidenci o oskrbi s pitno vodo, ki se s povezovalnim identifikatorjem elektronsko povezuje z zbirnim katastrom gospodarske javne infrastrukture.

Gospodarska javna služba odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode

Javna služba odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode je sicer že urejena v podzakonskem predpisu, vendar pa so določene vsebine zaradi svojega pomena sedaj prenesene na zakonsko raven. To so: obvezne storitve, ki se opravljajo v okviru odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, uporabniki javne službe, doseganje oskrbovalnih standardov, zagotavljanje javne službe, vodenje evidenc pristojnega ministrstva in izvajalcev javne službe, program izvajanja javne službe, poročanje o izvajanju javne službe, poročanje o doseganju oskrbovalnih standardov ter določbe glede posebnih storitev.

Rešitve ostajajo podobne kot do sedaj, pomembna novost zakona je izrecna prepoved prepuščanja glavnih delov izvajanja javne službe podizvajalcem z namenom večje transparentnosti izvajanja in poročanja o izvajanju javne službe. Novost je tudi, da izvajalec javne službe pripravi program izvajanja javne službe za vsako občino posebej. Predlagana novost bo omogočila občanom boljši uvid do stanja znotraj njihove občine. Poleg navedenega bodo lahko pristojni organi na ravni občin z informacijami oziroma s podatki, podanimi na občino natančno, lažje identificirali in posledično reševali iz podatkov prepoznano problematiko.

V zvezi s cenami storitev te javne službe se količina opravljene storitve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z javnih površin ter količina storitve prevzema vsebine in ravnanja z vsebino iz greznic ali malih komunalnih čistilnih naprav, uporabnikom obračuna v višini 100 odstotkov dobavljene pitne vode v m³, ki se odvaja v javno kanalizacijo, čisti na komunalni čistilni napravi ali se odvaja v greznico ali malo komunalno čistilno napravo za uporabnike, za katere se opravljajo storitve javne službe oskrbe s pitno vodo, ki jo je mogoče izmeriti. Uporabnikom storitev, ki niso uporabniki storitev javne službe oskrbe s pitno vodo in jim ni mogoče izmeriti količine dobavljene pitne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na komunalni čistilni napravi ali katerim ni mogoče izmeriti količine vode, ki se odvaja v greznico ali malo komunalno čistilno napravo, se količina opravljene storitve obračuna na podlagi števila stalno in začasno prijavljenih stanovalcev, ob upoštevanju normirane porabe pitne vode.

Določbe predloga Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode izključujejo opravljanje dejavnosti s pomočjo podizvajalcev. Pri tem je treba poudariti, da zakon ne prepoveduje uporabe podizvajalcev (osebe, organizacije ali podjetja, ki sklenejo pogodbo ali sporazum, na podlagi katerega lahko prevzamejo izvajanje dela ali storitev za glavnega izvajalca), ki za izvajalca javne službe opravijo določene storitve ali zagotovijo določene resurse, ki jih predlog zakona ne prepoveduje.

Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ureja, da vlada s predpisom podrobneje uredi oskrbovalne standarde, tehnične, vzdrževalne in organizacijske ter druge ukrepe in normative za izvajanje javne službe, vodenje evidenc in obveščanje uporabnikov za vsako od navedenih služb.

Predlog uvaja med posebnimi storitvami tudi možnost ponovne uporabe vode, upoštevajoč predpis, ki določa sprejem načrtov upravljanja voda na vodnih območjih in predpise, ki določajo prepovedi in omejitve rabe voda na vodnih telesih površinskih in podzemnih voda. Novost predstavlja nadgradnjo zakonodajnega okvira in podlago za določitev zahtev za ponovno uporabo vode in pogoje ter način za pridobitev dovoljenja za ponovno uporabo očiščene komunalne odpadne vode z namenom bolj učinkovitega upravljanja voda ter zagotavljanja trajnostne rabe vode.

Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode določa, da ministrstvo vodi in spremlja podatke o javnih kanalizacijskih sistemih v evidenci o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode, ki se s povezovalnim identifikatorjem povezuje z zbirnim katastrom gospodarske javne infrastrukture. Evidence, poročila, programi in podatki, ki jih posredujejo izvajalci javnih služb in občine na ministrstvo, se zbirajo in shranjujejo v informacijskem sistemu.

Evidentiranje gospodarske javne infrastrukture varstva okolja

Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode podrobneje kot sedaj veljavni predpisi določa evidentiranje gospodarske javne infrastrukture varstva okolja. Gospodarska javna infrastruktura varstva okolja se evidentira v upravljavskem katastru in katastru gospodarske javne infrastrukture. Kataster gospodarske javne infrastrukture vodi in vzdržuje pristojni organ za geodetske zadeve. Določeni so podatki, ki se morajo evidentirati v katastru gospodarske javne infrastrukture. Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode določa tudi dostop do podatkov gospodarske javne infrastrukture iz katastra javne gospodarske infrastrukture.

Cene

Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode določa oblikovanje cen javnih služb in zavezanca za plačilo javnih služb. V zvezi s tem določa postopek oblikovanja cene javne službe in njeno sestavo. Prav tako določa upravičene stroške, ki se lahko vključijo v ceno javne službe. Pri tem se sledi štirim kumulativnim merilom, katerih izpolnjevanje je bistveno, da se znesek nadomestila za storitve javne službe ne šteje za državno pomoč. To so (i) izvajalec, ki prejema plačilo za opravljanje storitev javne službe, mora navedene obveznosti, ki so jasno opredeljene, dejansko izpolnjevati, (ii) merila za določanje cene

storitev javne službe so jasno in objektivno določene in tako izvajalcem in uporabnikom storitev javne službe znana v naprej, (iii) nadomestilo za izvedene storitve ne presega stroškov, ki so nastali z izvajanjem storitev javne službe z upoštevanjem realiziranih prejemkov in zmernega dobička izvajalca javne službe, razen v primeru izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo, ki se izvaja neprofitno, (iv) kadar se izvajalec ne izbere v konkurenčnem postopku je treba zagotoviti, da se stroški izvajalca določijo na podlagi analize stroškov, ki bi jih imelo povprečno dobro vodeno podjetje z ustrežno opremo.

V Republiki Sloveniji še ne razpolagamo z ustreznimi merili, ki bi omogočala kakovostno analizo stroškov, da bi lahko na tej podlagi določali višino stroškov izvajalca storitev javnih služb, ki bi jih imelo povprečno dobro vodeno podjetje z ustrežno opremo. Storitve gospodarskih javnih služb se izvajajo v položaju, ko je uporabnikom s strani občine ali države dodeljen en izvajalec. Z vidika uporabnika se zato navedena dejavnost izvaja v obliki monopola. Presoja o ustrezni višini stroškov izvajanja javne storitve pa je zato otežena. Zato smo v predlogu Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode želeli slediti Sklepu Komisije z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena. Sklep določa pogoje, pod katerimi je državna pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, združljiva z notranjim trgov in izvzeta iz obveznosti priglasitve iz člena 108(3) Pogodbe. Državna pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, ki izpolnjuje pogoje iz tega sklepa, je združljiva z notranjim trgov in izvzeta iz obveznosti predhodne priglasitve, določene v členu 108(3) Pogodbe, če obenem izpolnjuje tudi zahteve iz Pogodbe ali sektorske zakonodaje Unije.

Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode določa naloge izvajalca javne službe. Določeni so stroški, ki so upravičeni in se lahko vključijo v ceno izvajanja javne službe. Določene so merske enote, na katere se cena nanaša in ki se uporabljajo za merjenje storitev javne službe.

Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode jasno določa obračunska obdobja. Kontrolira se realizacija planiranih količin in stroškov. Odstopanja pa se uporabijo za korekcijo cene ali za vrnitev prekomerno zaračunanih stroškov, če gre za večja odstopanja.

Definirane so odbitne postavke. Odbitne postavke predstavljajo instrument, s katerim se zagotavlja nižja cena oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja. Gre za zneske, ki se ustvarijo pri izvajanju drugih dejavnosti, ki niso javna služba. Navedeni zneski se upoštevajo pri izračunu cene javne službe tako, da znižajo ceno javne službe. To pomeni, da se razlika med načrtovanimi in realiziranimi stroški in prihodki med načrtovanimi in realiziranimi stroški in prihodki, ki se ustvari na drugih dejavnostih (posebnih storitvah), prenese v dobro uporabnikom javne službe v obliki nižje cene.

Prihodki iz javne službe, ki so v preteklem obračunskem obdobju presegli upravičene stroške izvajanja javne službe, znižane za navedene odbitne postavke iz prejšnjega odstavka za več kot 10 odstotkov, so prekomerni prihodki izvajalca javne službe in jih je potrebno uporabnikom storitev vrniti v koledarskem letu, ki sledi koledarskemu letu, v katerem so navedeni prekomerni prihodki nastali. Navedeni znesek se ne more vrniti v obliki nižje oblikovane omrežnine oziroma nižje oblikovane cene storitve javne službe.

Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode določa tudi način vračila prekomerno zaračunanih stroškov izvajalca javne službe. Prekomerno zaračunane stroške v preteklem obračunskem obdobju upošteva izvajalec pri oblikovanju cene v tekočem letu za prihodnje obračunsko obdobje.

Upravičeni stroški cene storitev obveznih javnih služb so stroški, ki so nujni za zagotavljanje trajnega, nemotenega in kakovostnega izvajanja navedenih javnih služb ter konkurenčni v primerjavi z izvajalci, ki v primerljivih pogojih zagotavljajo izvajanje navedenih javnih služb. Na koncu predlog določa tudi vsebino občinskega odloka o ceni.

Predlog Zakona o gospodarskih javnih službah s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode določa, da je cena posamezne javne službe sestavljena iz omrežnine in cene storitve posamezne javne službe. Zaradi kompleksnosti poglavitnih rešitev smo pri pripravi predloga zakona sodelovali s področno stroko.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Izvedba zakona bo zahtevala prilagoditve, ki se bodo izražale tudi v dodatnih stroških tako za državo kot za lokalne skupnosti. Vire za systemske prilagoditve in prilagoditve informacijskih sistemov bodo deležniki zagotavljali v okviru svojih proračunov.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona niso zagotovljena.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Ureditev na področju oskrbe s pitno vodo v drugih državah

Republika Hrvaška

Podobno ureditev na področju oskrbe s pitno vodo kot Republika Slovenija, ima tudi Republika Hrvaška. Voda, namenjena za prehrano ljudi, je v skladu z njihovo definicijo vsa voda, v prvotnem stanju ali po obdelavi (kondicioniranju), namenjena za pitje, kuhanje, pripravo hrane ali druge gospodinjske potrebe, ne glede na njeno poreklo in ali prihaja iz javnega vodovoda, iz cistern ali iz plastenk. Voda, namenjena za prehrano ljudi, je tudi vsa voda, ki se uporablja v živilski industriji za proizvodnjo, predelavo, konzerviranje ali dajanje v promet proizvodov ali snovi, namenjenih za prehrano ljudi. Za rabo vode šteje odvzem površinske in podzemne vode, vključno z izvirskimi, mineralnimi in geotermalnimi vodami za različne namene.

Tako kot naš Zakon o vodah, tudi hrvaški opredeljuje splošno uporabo vode, in sicer sme vsakdo uporabljati vodo za osebne potrebe na način in v količinah, ki drugih ne izključujejo iz enake rabe. Splošna raba vode vključuje odvzem površinske vode in podtalnice za: pitje, kuhanje, ogrevanje, čiščenje, sanitarne in druge gospodinjske potrebe. Uporaba vode za oskrbo prebivalstva z vodo za prehrano ljudi in sanitarne potrebe ter za potrebe požarnega varstva in obrambe ima prednost pred rabo vode za druge namene. Prednost pri rabi vode iz izvirov in drugih nahajališč za navedene namene, v obsegu, ki zadovoljuje njene potrebe, ima vodooskrbno območje, kjer se nahaja izvir ali druga nahajališča.

Akt predstavnškega organa enote lokalne samouprave predpisuje: način vzdrževanja objektov ter zagotavljanje ustrezne kakovosti in zadostne vode ter pogoje za uporabo javnih vodnjakov, javnih črpalk in drugih podobnih objektov, ki niso vključeni v javni vodovod. Javni izvajalec vodne službe javnega vodovoda je dolžan skrbeti za:

- zdravstveno varnost vode za prehrano ljudi v skladu s predpisi o vodah za prehrano ljudi,
- sanitarno-tehnične, higienske in druge pogoje, ki jih morajo izpolnjevati objekti za javno oskrbo z vodo v skladu s predpisi o vodah za prehrano ljudi, in
- tehnično pravilnost objektov za javno oskrbo z vodo.

Zakon predpisuje tudi tehnične zahteve za projektiranje, gradnjo, vzdrževanje in nadzor tehnične pravilnosti vodovodnih objektov.

Republika Avstrija

V Avstriji je oskrba z vodo urejena na državni ravni. Večina odjemalcev vode se oskrbuje preko javnih vodovodnih omrežij, ki jih običajno upravlja občina ali vodna društva. Ustrezni zakoni o oskrbi z vodo vsebujejo določbe o obveznosti priključitve stavb, sistemov in posesti na javni vodovod ter o pristojbinah, ki jih je treba plačati za nakup vode (običajno preko zakonskega pooblastila upravljavca javnega vodovoda). Pogosto pa predpise o obveznosti priključka najdemo tudi v gradbeni zakonodaji. Glede na zakon o pristojbinah - ki je od regije do države različno urejen - je treba razlikovati med enkratnimi priključki in tekočimi plačili za vsako porabo vode.

Zvezna Republika Nemčija

V Republiki Nemčiji za preverjanje učinkovitosti poslovanja javnih podjetij uporabljajo "benchmarking". Podlaga DVGW W 1100 "Benchmarking" pri oskrbi z vodo in odvajanju odpadnih voda, ki je bila prvič objavljena maja 2004, je služila kot osnova za razvoj DIN ISO "Storitve na področju pitne vode in odpadnih voda - Navodila za primerjalno analizo v oskrbi s pitno vodo in odvajanje odpadne vode" (ISO 24523: 2017)". V skladu s tem DIN ISO 24325 vključuje tudi okvir za primerjalno analizo. Okrajšava DVGW pomeni "Deutscher Verein des Gas- und Wasserfach e.V.", ki si je zadala nalogo testirati materiale in sisteme na področju oskrbe s plinom in vodo in tako deluje kot neodvisna agencija za testiranje.

V Republiki Nemčiji so za oskrbo s pitno vodo v osnovi odgovorne lokalne skupnosti v okviru zagotavljanja storitev splošnega pomena. Mesta in občine lahko to nalogo organizirajo v svojih okvirih kot javna podjetja ali kot podjetja v skladu z zasebnim pravom. Manjša mesta in podeželske skupnosti so pogosto oblikovala interesna združenja. Pogosto v okviru enega podjetja organizirajo dejavnosti oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Osnovna skrb interesnih združenj je združiti poslovanje in zagotoviti višjo strokovno usposobljenost pri upravljanju. Združenja oblikujejo cilje ter delujejo tudi kot nadzorni organi. V letu 2013 je bilo v Nemčiji 5.948 izvajalcev oskrbe s pitno vodo. Na podlagi statističnih podatkov ankete, izvedene v letu 2015, je oskrbo s pitno vodo zagotavljalo 1.631 podjetij. Javna podjetja so oskrbovala 64 odstotkov odjemalcev in podjetja zasebnega prava 36 odstotkov odjemalcev. Glede na količine prodane vode so 39 odstotkov vode zagotovila javna podjetja in 61 odstotkov vode podjetja zasebnega prava.

Kraljevina Belgija

Pristojnost za upravljanje z vodami je v Belgiji razdeljena med državo in regijami. Regije so dobro poskrbele za ureditev oskrbe s pitno vodo, oskrbo s pitno vodo večinoma izvajajo medobčinska javna podjetja. Višina plačila za oskrbo s pitno vodo je določena progresivno, regionalni predpisi pa dajejo velik poudarek socialnim vidikom oskrbe s pitno vodo, saj določajo količino vode, ki mora biti zagotovljena vsakomur, ne glede na njegov finančni položaj. V Flandriji je celo določena pravica posameznikov do 15 kubičnih metrov vode letno brez stroškov.

Ureditev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v drugih državah

Republika Hrvaška

Področje urejata Zakon o vodah in Zakon o vodnih storitvah, oba iz leta 2019. Skladno z zahtevami Zakona o vodah, so za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode odgovorne enote lokalne samouprave, ki storitve opravljajo preko izbranega izvajalca. Predpisani so možni načini ureditve odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, in sicer: odvajanje odpadne vode po javni kanalizaciji, ali uporaba individualnih ureditev (IAS). Lastniki IAS so dolžni preko izvajalca storitev zagotoviti nadzor glede postavitve in delovanja oz. vzdrževanja le-teh. Praznjenje IAS zagotavlja izvajalec storitev ali koncesionar. Za opravljanje dejavnosti odvajanja in čiščenja odpadnih voda ni moč podeliti koncesije, izjema velja za storitve praznjenja IAS.

Skladno z Zakonom o vodnih storitvah se storitve na področju odvajanja in čiščenja opravljajo kot javna služba, in sicer na t. im. oskrbovalnih območjih. Izvajalec javne službe je podjetje, katere edini ustanovitelji so enote lokalne samouprave na oskrbovalnem območju, ki pa lahko obsega več aglomeracij. Za eno oskrbovalno območje je pristojen en izvajalec javne službe, pri tem pa lahko naloge praznjenja IAS zaupa tudi drugemu subjektu. Zakon vsebuje tudi določbe glede cen. Osnova variabilnega dela cene odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, je m³- izpuščene odpadne vode.

Če ima uporabnik IAS, pa se cena določa skladno z uredbo, ki določa metodologijo cen. Fiksni del cene mora pokrivati fiksne stroške opravljanja storitev.

Zvezna Republika Nemčija

Na državni ravni odvajanje in čiščenje odpadnih voda ureja Zakon o vodah (podredno velja Uredba o odpadnih vodah). Posamezne zvezne dežele pa ta zakon v svojih lastnih zakonih ali podzakonskih predpisih dopolnjujejo ali pa vsebino lahko urejajo tudi nekoliko drugače. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda je v Nemčiji suverena naloga občin oz. mest. Dejavnost je zelo razdrobljena med mnogoštevilne ponudnike izvajanja teh storitev. Možne organizacijske oblike so: režijski obrati, samostojno podjetje v organizaciji občine (javno podjetje), zasebno podjetje in pa kot »model sodelovanja« med občino in izvajalcem storitev - v okviru tega je posebnega pomena sodelovanje med občinami v obliki tako imenovanih združenj. Združenja se razlikujejo po nalogah, regionalnem obsegu ter organizacijski obliki (kot združenje za posebne namene ali vodno združenje). Najpogostejši obliki (vsaka po cca. 35 odstotkov glede na število prebivalcev, ki jih pokriva) sta javno podjetje in v obliki združenj.

Skoraj vsa odpadna voda (več kot 99 odstotkov) se odvaja v javno kanalizacijo in očisti na komunalni čistilni napravi, približno 2 milijona prebivalcev pa uporablja individualne ureditve.

Cene storitev odvajanja in čiščenja sodijo, podobno kot oskrba s pitno vodo, pod storitve splošnega pomena v pristojnosti občin, ki navedeno vsebino urejajo na podlagi lastnih predpisov oz. predpisov zveznih dežel. Zato se stroški na lokalni ravni lahko zelo razlikujejo, na stroške pa vplivajo različni naravni, infrastrukturni in drugi dejavniki, kot so: geografske značilnosti - topografija, gostota prebivalstva, opremljenost z infrastrukturo, potrebne naložbe in zahteve glede čiščenja.

Republika Avstrija

Področje odpadnih voda je urejeno v zveznem Zakonu o vodnih pravicah ter več podzakonskih aktih. Posamezne zvezne dežele samostojno urejajo področje odpadnih voda in imajo uveljavljene lastne predpise, pogosto v obliki zakona. Po pregledu ureditev za nekatere zvezne dežele so za izvajanje storitev pristojne občine, in sicer preko izvajalca za komunalne storitve (komunalno podjetje, vodna društva oz. vodna združenja).

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Presoja administrativnih posledic

Predlog zakona celovito ureja področje nekaterih javnih služb, ki se sedaj izvajajo na podlagi Zakona o varstvu okolja in podzakonskih aktov ter predstavlja v veliki meri nadgraditev obstoječe ureditve in na teh področjih predlagani zakon ne vsebuje novih nalog javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Namen javnih služb varstva okolja je, kot izhaja že iz poimenovanja, zagotoviti varovanje okolja. Z optimizacijo delovanja javnih služb, s poudarkom na nadzoru, bo v prihodnosti prišlo še bolj do izraza obvladovanje onesnaženja zaradi s poselitvijo povezanimi obremenitvami okolja. Po sprejemu zakona je pričakovati pozitiven vpliv na okolje zaradi boljše organizacije izvajanja, bolj natančno opredeljenih nalog in pristojnosti, večje transparentnosti ter zaradi izboljšane nadzora nad izvajanjem določb zakona.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona predstavlja v večji meri nadaljevanje dosedanje ureditve in na teh področjih predlagani zakon ne vsebuje novih ali spremenjenih obveznosti, ki bi dodatno bremenile gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona prepoveduje prekinitve oskrbe s pitno vodo, če je edini razlog prekinitve nezmožnost plačila stroškov s strani uporabnika kot rešitev, ki sledi 70.a členu Ustave RS glede pravice do pitne vode.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Pri razvojnem načrtovanju se predvideva večji poudarek na ustrezno načrtovanje infrastrukture javnih služb.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Druge relevantne posledice oziroma posledice na druga področja se ne predvidevajo.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Zakon bo izvajalo ministrstvo, pristojno za vode oziroma za prostor ter občine v delu, ki se nanaša na izvajanje javnih služb v skladu z zakonom določenimi pristojnostmi. Nadzor nad izvajanjem zakona bodo izvajale inšpekcije, pristojne za posamezna področja.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Druge relevantne posledice oziroma posledice na druga področja se ne predvidevajo.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog Zakona je bil posredovan v javno obravnavo z objavo na portalu e-Demokracija 12.8.2024 do 2.9.2024 in je posredovan v ponovno javno obravnavo 28.11.2024 do 9.12.2024.

V razpravo so bili vključeni:

**nevladne organizacije,
predstavniki zainteresirane javnosti,
predstavniki strokovne javnosti.**

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

ZKGS je podala pripombo oziroma predlog glede priprave načrta za povečanje stroškovne učinkovitosti izvajanja javne službe in sicer, da bi bili kriteriji določeni izključno za ceno storitev izvajanja in ne tudi za omrežnino, saj kot navajajo, omrežnina v največjem deležu vključuje stroške najemnine za infrastrukturo, ki je prihodek občinskega proračuna in da izvajalec nima vpliva na višino omrežnine. Pripomba se ne upošteva. Omrežnina vsebuje tudi stroške na katere ima vpliv tudi izvajalec. Prav tako je to pomembno v primeru, ko izvajalec zagotovi tudi infrastrukturo za izvajanje javne službe.

S strani fizične osebe smo prejeli pripombo v zvezi z možnostjo obračuna storitev odvajanja in čiščenja v primeru, ko se za namene uporabe vode v gospodinjstvu uporablja voda, ki ni pitna, iz drugih virov (npr. deževnica za spiranje WC-jev). Pripomba se ne upošteva. Predlagatelj v predlogu zakona ohranja obstoječ sistem, glede na to, da ga ocenjuje kot učinkovitega ter upoštevajoč, da bi upoštevanje pripombe pomenilo dodatne finančne obremenitve za uporabnike storitev javne službe, ki bi bili po oceni ministrstva višji kot doprinos spremembe.

S strani SOS je bilo predlagano, da se ohrani ureditev glede oblikovanja cen, ki je trenutno predpisana v Uredbi o metodologiji za oblikovanje cen obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (v nadaljevanju: uredba MEDO) saj, da določbe uvajajo nov koncept oblikovanja in sprejemanja cene javne službe. Pripomba ni bila upoštevana s pojasnilom, da določbe o oblikovanju cene javne službe ne uvajajo novega koncepta. Ceno predlaga izvajalec, potrdi pa jo občina tako kot je trenutno urejeno v uredbi MEDO. Določbe iz predloga predstavljajo kvečjemu nadgradnjo sistema iz uredbe MEDO z na novo dodanim elementom – občinskim odlokom o ceni javne službe (t.i. "krovni odlok"), s katerim občina določi vse elemente in sestavine oblikovanja cene.

S strani SOS je bilo predlagano črtanje določbe o upravičenih stroških v členu o določitvi cene javne službe oziroma v členu, ki govori o odloku o ceni javne službe. Predlog ni bil upoštevan, saj menimo, da so upravičeni stroški ključna sestavina metodologije oblikovanja cene javne službe in zato sodijo v občinski odlok o ceni. Občina ne more preverjati pravilnosti oblikovanja cene javne službe v kolikor tega nima v občinskem odloku o ceni. Zato je tudi uveden občinski odlok o ceni javne službe, s katerim občina določi upravičene stroške. Podzakonski akt (uredba) bo opredelil kategorije upravičenih stroškov in vsebino, občine pa jo bodo na podlagi tega konkretizirale v svojih odlokih glede na svoje specifične razmere.

S strani SOS je bilo predlagano, da se zbiranje padavinske vode in njena ponovna uporaba vključi v obravnavani zakon. Pripomba se ne upošteva. Predlagana pripomba se nanaša na ureditev sistema, ki ne predstavlja gospodarske javne službe temveč ravnanje uporabnikov izven sistema gospodarskih javnih služb. Posledično se predlagatelj s pripombo ne strinja. Ukrepi za padavinsko odpadno vodo so urejeni v veljavnem predpisu, ki ureja emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo. Navedeni predpis določa, da mora padavinsko odpadno vodo, ki odteka s strehe objekta, lastnik objekta odvajati neposredno ali posredno v vode, kadar je to tehnično izvedljivo, razen če to vodo uporabi kot dodatni vir vode za namene, pri katerih ni treba zagotoviti kakovosti za pitno vodo, na primer splakovanje stranišč, pranje perila ali zalivanje, in se za tako uporabljeno padavinsko odpadno vodo zagotovi, da se tovrstna odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo.

S strani ZMOS je bilo predlagano, da bi moral zakon predpisovati ravnanje v takih primerih, kjer je nujno, da se pitna voda med vodovodnimi sistemi dobavlja ali izmenjuje po stroškovni ceni, neprofitno. Predlagatelj pojasnjuje, da je izmenjava mogoča dogovorno med dvema ali več subjekti na podlagi pogodbenega razmerja, pri čemer je treba razumeti, da ne gre za izvajanje javne službe za uporabnike, ki jih izvajalec ne oskrbuje kot svoje uporabnike. Če bi pogodbeno razmerje opredelili kot obvezno javno službo, bi to pomenilo, da bi prvotni uporabniki lahko prišli v slabši položaj (kot na primer v primeru suše, kjer bi bilo treba količino vode avtomatsko omejiti tudi za prvotne uporabnike), če bi njihov izvajalec začel oskrbovati še druge uporabnike. Prav tako tovrstna uzakonitev ne bi motivirala občin, da aktivneje urejajo problem vodnih izgub in skrbijo za podnebno in siceršnje odpornost svoje infrastrukture, saj bi omogočala, da vodo vedno lahko dobi od druge občine. Nadalje predlagatelj pojasnjuje, da cene v primeru izmenjave vode med dvema vodovodoma ni mogoče oblikovati na način kot pri javni službi (ni mogoče neposredno uporabiti Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja), saj se cena v primeru javne službe oblikuje na podlagi povprečenja stroškov celotnega sistema izvajalca. V primeru neposredne uporabe navedene uredbe, bi lahko bili uporabniki na prejemni strani na slabšem, ker bi morali kriti stroške celotnega vodovodnega sistema in ne samo tisti del, ki je namenjen izmenjavi (oz. dobavi) pitne vode od vira do njihovega vodovodnega sistema. Izmenjava vode kot posebna storitev je vedno mogoča, vendar gre za obligacijsko razmerje med dvema pogodbenima strankama, v katero država ne posega. Če se na terenu kaže potreba po izmenjavi vode je smiselno povezovanje v bolj odporne vodooskrbne sisteme, ne samo v kritičnih primerih, temveč kot sistemski rešitev učinkovitejše in odpornejše oskrbe s pitno vodo.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Za področje gospodarske javne službe upravljanje, vzdrževanje in čiščenje javnih površin, ki je bilo predmet predhodne različice predlog zakona, so bile izdelane Strokovne podlage za zakonsko ureditev gospodarske javne službe varstva okolja urejanje in čiščenje javnih površin. Gradivo je izdelal IPOP - Inštitut za politike prostora. Pogodbena vrednost za izdelavo brez DDV je znašala 19.350,00 €.

Poleg tega je pri pripravi predloga zakona sodeloval tudi Inštitut za lokalno samoupravo, javne službe in javno-zasebno partnerstvo Maribor. Sprva so podali brezplačno pravno mnenje, nato pa je bila z njimi sklenjena pogodba za pripravo dodatnega gradiva za področje oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Pogodbena vrednost za izdelavo gradiva brez DDV je znašala 4.500,00 EUR.

Pri pripravi dela predloga zakona, ki se nanaša na cenovno politiko s področja gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadne vode sta sodelovala tudi Inštitut za vode Republike Slovenije (IzVRS) in njegov izvajalec Inštitut za javne službe. Pogodbena vrednost za izdelavo strokovnih izhodišč za regulacijo cen javnih storitev na področju oskrbe s pitno vodo in odvajanje in čiščenje odpadne vode je znašala 6.954,00 EUR z DDV.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

II. BESEDILO ČLENOV
(nomotehnično urejen predlog zakona)

ZAKON

**O GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽBAH S PODROČJA OSKRBE S PITNO VODO IN ODVAJANJA
IN ČIŠČENJA KOMUNALNE IN PADAVINSKE ODPADNE VODE**

I.SPLOŠNE DOLOČBE

1. Vsebina in področje uporabe

1. člen
(predmet zakona)

(1) Ta zakon določa način in oblike izvajanja nekaterih obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: javnih služb), oblikovanje cen javnih služb in izvajanje javnih služb v primeru stavke in višje sile ter ureja evidentiranje podatkov gospodarske javne infrastrukture.

(2) Javni službi iz prejšnjega odstavka sta oskrba prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev (v nadaljnjem besedilu: oskrba s pitno vodo) ter odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode (v nadaljnjem besedilu: odvajanje in čiščenje odpadne vode).

(3) Ta zakon določa še lastno oskrbo s pitno vodo, ki ni javna služba in se zagotavlja z zasebnim vodovodom.

2. člen
(namen zakona)

Z javnimi službami na podlagi tega zakona se zagotavlja materialne javne dobrine (v nadaljnjem besedilu: javne dobrine) kot storitve, katerih trajno in nemoteno izvajanje zagotavlja Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: država) oziroma občina ali druga lokalna skupnost (v nadaljnjem besedilu: občina) v javnem interesu zaradi zadovoljevanja potreb na področju varstva okolja, zdravja ljudi, ohranjanja narave in trajnostnega urejanja prostora, če se ne zagotavljajo na trgu.

3. člen
(cilji zakona)

Cilji na področju izvajanja javnih služb so zlasti:

- zanesljivo, učinkovito in pregledno izvajanje javnih služb ob upoštevanju čim manjšega obremenjevanja okolja in povezovanje občin pri izvajanju javnih služb, ter
- varstvo uporabnikov javnih služb.

4. člen
(pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. Aglomeracija za oskrbo s pitno vodo je območje poselitve, kjer je poseljenost zgoščena tako, da ga je mogoče opremiti z javnim vodovodom.
2. Aglomeracija za področje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je območje poselitve, kjer sta poseljenost ali izvajanje gospodarske ali druge dejavnosti zgoščena tako, da je mogoče zbiranje komunalne odpadne vode v kanalizaciji in njeno odvajanje po kanalizaciji v komunalno čistilno napravo ali na končno mesto izpusta.
3. Blato je blato iz predpisa, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode.
4. Cena storitev odvajanja in čiščenja odpadnih voda je variabilni del cene, ki vključuje stroške storitve javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda.
5. Cena storitev oskrbe s pitno vodo je variabilni del cene (vodarina), ki vključuje stroške storitve javne službe oskrbe s pitno vodo.
6. Gospodarska javna infrastruktura varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: infrastruktura) je infrastruktura javnih služb po tem zakonu.
7. Informacijski sistem določenih gospodarskih javnih služb varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: informacijski sistem) je sistem, ki ga vzpostavi, vodi in vzdržuje ministrstvo, pristojno za vode (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) zaradi spremljanja izvajanja in cen javne službe oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja, ki združuje podatke iz evidenc iz 8. člena, 32. in 42. člena tega zakona, elaborate iz 18. člena tega zakona, programe iz 33. in 43. člena tega zakona, podatke o cenah iz 18. člena tega zakona, poročila iz 34. in 44. člena tega zakona ter podatke iz 30. in 44. člena tega zakona.
8. Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja je pravna ali fizična oseba, ki izvaja javno službo in je odgovorna za izvajanje storitev javne službe, obratovanje in vzdrževanje infrastrukture na določenem območju.
9. Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo je režijski obrat ali pravna oseba, ki jo v skladu s tem zakonom občina ustanovi oziroma določi za opravljanje javne službe. Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo je režijski obrat ali pravna oseba, ki jo v skladu s tem zakonom občina ustanovi oziroma določi za opravljanje javne službe.
10. Javna kanalizacija je kanalizacija skupaj s čistilno napravo, ki zaključuje to kanalizacijo, ki je kot javna infrastruktura lokalnega pomena namenjena izvajanju občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda.
11. Javni vodovod so objekti in naprave (kot so cevovodi, črpališča, vodohrani, naprave za pripravo vode in druga pripadajoča oprema), ki pretežni del rednega obratovanja deluje samostojno, hidravlično ločeno od drugih vodovodov, ima enega upravljavca in je kot občinska infrastruktura namenjena izvajanju javne službe oskrbe prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in zunanje javno hidrantno omrežje za gašenje požarov, ki je neločljivo hidravlično povezano z javnim vodovodom.
12. Kanalizacija je sistem kanalov in jarkov ter z njimi povezanih tehnoloških sklopov in naprav, povezanih v kanalizacijsko omrežje, po katerem se zagotavlja odvajanje odpadne vode iz objektov ter ločeno od nje ali skupaj z njo tudi odvajanje padavinske odpadne vode s streh ali z utrjenih, tlakovanih ali z drugim materialom prekritih površin objektov.
13. Kanalizacijski priključek je cevovod s pripadajočo opremo, ki je namenjen odvajanju odpadne vode ali mešanice odpadnih voda iz objekta v javno kanalizacijo in poteka od mesta priključitve na javno kanalizacijsko omrežje do zadnjega jaška pred objektom, ki je priključen na javno kanalizacijsko omrežje. Kanalizacijski priključek pripada objektu, v katerem nastaja komunalna, padavinska ali industrijska odpadna voda ali mešanica odpadnih voda, ki se odvaja v javno kanalizacijsko omrežje.
14. Komunalna čistilna naprava je naprava za čiščenje komunalne odpadne vode ali za čiščenje mešanice komunalne odpadne vode z industrijsko ali padavinsko odpadno vodo ali obema, ki zmanjšuje ali odpravlja njeno onesnaženost.
15. Lastna oskrba s pitno vodo je oskrba objektov s pitno vodo, ki se pri odvzemu vode iz podzemnih ali površinskih voda izvaja v skladu z zakonom, ki ureja vode.
16. Mala komunalna čistilna naprava je komunalna čistilna naprava z zmogljivostjo, manjšo od 2 000 PE.
17. Neprofitna koncesija je koncesija, ki jo lahko občina za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo podeli le javnemu podjetju, ki je v stoo odstotni javni lasti.
18. Območje javnega vodovoda je območje, na katerem občina zagotavlja izvajanje ali je predvideno izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo iz enega javnega vodovoda.
19. Obračunski vodomer je naprava za merjenje porabe pitne vode iz javnega vodovoda, ki je nameščena pred odjemnim mestom in je osnova za obračun javne službe.

20. Odjemno mesto je mesto spoja interne vodovodne napeljave z obračunskim vodomero; odjemno mesto je tudi mesto, kjer se izvaja odjem vode iz javnega vodovoda v skladu s tem zakonom.
21. Odpadna voda je odpadna voda, ki se po uporabi ali kot posledica padavin onesnažena odvaja v javno kanalizacijo ali vode. Odpadna voda je lahko komunalna, industrijska ali padavinska odpadna voda.
22. Omrežnina je fiksni del cene, ki vključuje stroške javne infrastrukture javne službe oskrbe s pitno vodo in javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda.
23. Operativni program je program, ki ga sprejme vlada za področje oskrbe s pitno vodo ter področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda.
24. Posebne storitve izvajalca so storitve, ki jih izvajalec opravlja in pri tem uporablja javno infrastrukturo, ali prodaja stranskih proizvodov, ki nastanejo pri izvajanju dejavnosti, in niso obvezne storitve javne službe (kot na primer zagotovitev uporabe javne infrastrukture, kakor je infrastruktura za odvajanje industrijskih odpadnih voda in njihovo čiščenje na čistilni napravi, osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe, zagotovitev uporabe javne infrastrukture za drugo neposredno rabo vode v skladu z zakonom, ki ureja vode, osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe, ali prodaja uporabne surovine, energenta in energije, ki nastaja pri opravljanju storitev javne službe).
25. Povezovalni identifikator je identifikator, ki zagotavlja povezljivost evidenc zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture in upravljaljskega katastra z registrom osnovnih sredstev v skladu s predpisi, ki urejajo računovodske evidence, zemljiško knjigo ter drugimi evidencami.
26. Prekomerna poraba pitne vode je poraba pitne vode, ki v obračunskem obdobju presega normirano porabo pitne vode.
27. Priključek stavbe ali gradbenega inženirskega objekta na javni vodovod (v nadaljnjem besedilu: priključek na javni vodovod) je cevovod od javnega vodovoda do odjemnega mesta in njegova oprema, ki je v lasti lastnika stavbe ali gradbenega inženirskega objekta in ne sodi med objekte in opremo javne infrastrukture; priključni sklop na javni vodovod, odjemno mesto in obračunski vodomero so sestavni deli priključka na javni vodovod.
28. Skupna čistilna naprava je naprava za čiščenje mešanice odpadnih voda, pri kateri delež obremenitve čistilne naprave, ki jo povzroča industrijska odpadna voda iz ene ali več istovrstnih naprav, presega 40 odstotkov, merjeno s kemijsko potrebo po kisiku.
29. Upravljaljski kataster gospodarske infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: upravljaljski kataster) je kataster, ki ga vodi in vzdržuje upravljavec posamezne vrste infrastrukture. V njem se evidentirajo podrobnejši podatki o infrastrukturi, ki so pomembni za izvajanje javne službe.
30. Večnamenski objekt je objekt v skladu s predpisom, ki ureja razvrščanje objektov.
31. Zasebni vodovod je vodovod, ki je v zasebni lasti in je namenjen lastni oskrbi s pitno vodo.
32. Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: zbirni kataster) je temeljna nepremičninska evidenca, v kateri se evidentirajo objekti in naprave gospodarske javne infrastrukture.
33. Zunanje javno hidrantno omrežje za gašenje požarov je zunanje hidrantno omrežje v skladu s predpisom, ki ureja tehnične normative za hidrantno omrežje za gašenje požarov; hidranti na javnem vodovodu, ki so namenjeni izključno obratovanju vodovoda, niso del zunanjega hidrantnega omrežja za gašenje požarov.

(2) Ostali izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen kot ga določajo zakon, ki ureja varstvo okolja, zakon, ki ureja gospodarske javne službe in zakon, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe ter na njihovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi.

II.SKUPNE DOLOČBE

5. člen (občinski javni službi)

(1) Občinski javni službi sta:

1. oskrba s pitno vodo, in
2. odvajanje in čiščenje odpadnih voda.

(2) Infrastrukturo za izvajanje javnih služb iz prejšnjega odstavka zagotovi občina.

(3) Za izvedbo nacionalnega programa varstva okolja ali za izvrševanje obveznosti iz ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, strategij, programov in predpisov EU, ki se nanašajo na oblikovanje programov na področju varstva voda, ministristvo pripravi operativna programa za področji oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, ki ju sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

(4) Vlada določi vsebino in obdobje operativnega programa za javno službo iz prvega odstavka tega člena.

6. člen (objekti in naprave)

(1) Objekti in naprave, potrebni za izvajanje javnih služb iz prvega odstavka prejšnjega člena, so infrastruktura in morajo biti evidentirani v zbirnem katastru, v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora in evidentiranje infrastrukture.

(2) Občina za opravljanje javne službe izvajalcem obračuna najemnino za vso javno infrastrukturo, ki je potrebna za opravljanje posamezne javne službe iz prejšnjega odstavka in jo ima občina v lasti ali finančnem najemu, najmanj v višini obračunane amortizacije. Podlaga za obračun amortizacije je vrednost javne infrastrukture, v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

(3) Najemnina za uporabo infrastrukture iz prvega odstavka tega člena, ki je v lasti ali finančnem najemu občin, je namenski prejemek občinskega proračuna. Z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun, se določi, da se sredstva iz prejšnjega stavka lahko porabijo le za investicije in vzdrževalna dela na tisti infrastrukturi, za katero je bila zaračunana ali gradnja infrastrukture, v skladu z načrtom razvojnih programov občinskega proračuna.

(4) Če znesek zaračunane najemnine iz prejšnjega odstavka presega potrebni znesek investicij in vzdrževalnih del na infrastrukturi, za katero je bila zaračunana in ta znesek ni predviden za namene gradnje v skladu s prejšnjim odstavkom, se lahko najemnina začasno nameni tudi za investicije in vzdrževalna dela na drugi infrastrukturi iz prvega odstavka tega člena, pri čemer morajo biti sredstva na razpolago, ko nastopijo investicijske potrebe za infrastrukturo javne službe za katero so bila sredstva zbrana.

(5) Sredstva za investicije in vzdrževalna dela na infrastrukturi iz prvega odstavka tega člena lahko občina porabi zgolj na podlagi sprejetega štiriletnega investicijskega načrta z navedbo virov financiranja in obrazložitev zaprte finančne konstrukcije.

(6) Občina o zbranih in porabljenih namenskih prejemkih občinskega proračuna iz tretjega odstavka tega člena poroča ministrstvu za področje oskrbe s pitno vodo v skladu s 34. členom tega zakona, za področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda pa v skladu s 44. členom tega zakona.

7. člen (gradnja in vzdrževanje)

(1) Infrastruktura za oskrbo s pitno vodo in odvajanje in čiščenje odpadnih voda mora biti načrtovana in grajena tako, da ustreza zadnjemu stanju tehnike in je ekonomsko učinkovita, vzdrževana pa mora biti tako, da zagotavlja optimalno tehnično delovanje in je ekonomsko učinkovita.

(2) Za vzdrževalna dela v javno korist se štejejo dela, ki jih je mogoče izvesti v okviru stvarnih ali drugih pravic, ki dajejo pravico graditi na nepremičninah, na katerih so zgrajeni oziroma stojijo objekti in naprave javne infrastrukture iz 6. člena tega zakona, pri čemer se lahko izvajajo le v opredeljenem obsegu zemljiškega pasu, ki poteka na vsako stran objektov in naprav javne infrastrukture iz 6. člena tega zakona in zagotovi, da gradnja ni v nasprotju s prostorskim izvedbenim aktom, gradbenimi in

drugimi predpisi ter pridobi mnenja oziroma soglasja ali druga dovoljenja, če je to določeno z drugimi predpisi.

(3) Vlada z namenom zagotavljanja javnih služb iz prvega odstavka 5. člena tega zakona podrobneje določi vrste vzdrževalnih del v javno korist in pogoje ter način izvajanja teh del na objektih in napravah iz 6. člena tega zakona, ki so potrebni za izvajanje javnih služb iz prvega odstavka 5. člena tega zakona ter način njihovega izvajanja, v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

8. člen **(evidenca izvajalcev)**

(1) Ministrstvo zaradi izvajanja nalog in postopkov po tem zakonu vodi evidenco izvajalcev javnih služb, ki vsebuje zlasti:

1. firmo in sedež osebe, in
2. način, vrsto, obseg in območje izvajanja javne službe.

(2) Pristojni organ občine ministrstvu v 8 dneh od nastale spremembe posreduje podatke o izvajalcih javnih služb, ki so potrebni za vodenje evidence iz prejšnjega odstavka.

(3) Podatke iz prvega odstavka tega člena pristojni organ občine posreduje v informacijski sistem v elektronski obliki.

(4) Podatki iz evidence o izvajalcih javnih služb iz prvega odstavka tega člena so javni.

(5) Minister, pristojen za vode (v nadaljnjem besedilu: minister) podrobneje določi vodenje evidence izvajalcev javnih služb iz prvega odstavka tega člena.

9. člen **(zagotavljanje javnih služb in nadzor nad izvajanjem predpisov)**

(1) Občina zagotovi izvajanje občinskih javnih služb v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih sistemov in podrobneje s predpisom občine predpiše njihovo ureditev v skladu z določbami tega zakona in na njegovi ter na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja sprejetimi predpisi in predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe ter predpiše tudi občinski nadzor nad izvajanjem predpisa občine.

(2) Občine se, če za to obstajajo geografske, ekonomske in tehnične možnosti, povezujejo z namenom bolj učinkovitega izvajanja javnih služb. V ta namen se povezujejo v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo.

(3) V predpisu iz prvega odstavka prejšnjega člena občina predpiše tudi nadzor nad izvajalci in uporabniki storitev občinskih javnih služb.

(4) Strokovni nadzor nad izvajalci občinske javne službe iz prvega odstavka 5. člena tega zakona opravlja občina. Strokovni nadzor obsega zlasti nadzor nad:

1. gospodarjenjem z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje občinske javne službe, in
2. poslovanjem in učinkovitostjo, racionalnostjo in namensko porabo proračunskih sredstev in sredstev, ki jih za storitve občinske javne službe plačujejo uporabniki.

(5) Pri izvajanju strokovnega nadzora ima občina pravico:

1. pregledati prostore, objekte, naprave, delovna sredstva, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo izvajalca občinske javne službe ter zahtevati izdelavo pisne oblike dokumentacije, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko, če se hrani v elektronski obliki,
2. ugotavljati način izvajanja storitev občinske javne službe pri izvajalcu javne službe, s soglasjem uporabnika pa tudi pri uporabniku,
3. brezplačno vzeti vzorce materialov in opreme za potrebe preiskav,

4. fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov prostore, objekte, napeljave in druge predmete izvajalca občinske javne službe, in
5. opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom strokovnega nadzora.

(6) V postopku strokovnega nadzora lahko občina naloži izvajalcu občinske javne službe, da v določenem roku odpravi nepravilnosti, ugotovljene v okviru strokovnega nadzora iz prejšnjega odstavka.

1. Skupna pravila za izvajalce javnih služb

1.1. Prisilna likvidacija in stečaj

10. člen (prisilna likvidacija in stečaj izvajalca javne službe)

(1) Objekti, naprave, sistemi in zmogljivosti izvajalca javne službe in njihove premoženjske pravice, ki so nujno potrebni za nemoteno izvajanje javne službe, ne morejo biti predmet izvršbe ali prodaje v stečajnem postopku ali postopku prisilne likvidacije v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo, ter zakonom, ki ureja postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja, razen če se z izvršbo ali prodajo v postopku stečaja ali prisilne likvidacije zagotavljata celovitost in nemoteno izvajanje javne službe v skladu s tem zakonom.

(2) Ne glede na predpise, ki urejajo poslovanje stečajnega dolžnika po začetku stečajnega postopka, je stečajnemu dolžniku, ki je izvajalec javne službe, dovoljeno nadaljevanje poslovanja v zadevah, ki so nujno potrebne za zagotavljanje neprekinjenega izvajanja javne službe. Stečajni upravitelj mora v tem primeru poskrbeti, da se opravljanje nalog, ki so nujno potrebne za zagotavljanje neprekinjenega izvajanja javne službe, zagotovi v neokrnjenem obsegu.

1.2. Stavka

11. člen (izvajanje javne službe med stavko)

Delavci pri delodajalcih, ki opravljajo javno službo po tem zakonu, morajo med stavko za doseg izvedbe storitev javne službe opravljati dela in naloge, ki so nujno potrebne, in sicer naloge iz prve, druge, sedme in osme alineje petega odstavka 27. člena tega zakona in prve do četrte ter sedme do enajste alineje drugega odstavka 38. člena tega zakona.

1.3. Višja sila

12. člen (višja sila)

(1) Izvajalec javne službe mora v okviru objektivnih možnosti opravljati javno službo tudi ob nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka ima izvajalec javne službe kot koncesionar pravico zahtevati povračilo stroškov, ki so nastali kot neposredna posledica višje sile zaradi opravljanja javne službe v nepredvidljivih okoliščinah od koncudenta, javno podjetje in javni gospodarski zavod pa od ustanovitelja. Stroški iz prejšnjega stavka v delu, ki so nastali kot neposredna posledica višje sile, ne bremenijo uporabnikov.

1.4. Odvzem koncesije

13. člen (odvzem koncesije)

Če se javna služba izvaja na podlagi koncesijske pogodbe, koncendent odvzame koncesijo, če:

- koncesionar ne ravna v skladu z izvršljivimi odločbami državnih organov, organov lokalnih skupnosti ali nosilcev javnih pooblastil,
- koncesionar pri izvajanju javne službe krši predpise, pravila stroke ali določila koncesijske pogodbe tako, da od koncesionarja ni več mogoče pričakovati pravnega in kakovostnega izvajanja javne službe ter kljub pisnemu opozorilu koncudenta v roku ne odpravi nepravilnosti,
- je koncesionar v postopku javnega razpisa navedel neresnične oziroma zavajajoče podatke,
- koncesionar koncidentu onemogoči izvedbo strokovnega nadzora nad opravljanjem javne službe v skladu z 9. členom tega zakona,
- je koncesionarju, objektu ali napravi prenehalo veljati okoljevarstveno dovoljenje, ki je pogoj za izvajanje javne službe, ali
- je v javnem interesu, da se dejavnost preneha izvajati kot javna služba ali kot koncesionirana javna služba.

2. Oblikovanje cen javnih služb

14. člen (zavezanec za plačilo)

Zavezanec za plačilo javne službe oskrbe s pitno vodo in javne službe odvajanja in čiščenja je uporabnik javnih služb.

15. člen (določitev cene javne službe)

(1) Ceno javne službe določi občinski svet tako, da posebej določi omrežnino in ceno storitve javne službe pri čemer je omrežnina fiksni del cene, cena storitve javne službe pa variabilni del cene.

(2) Občina določi ceni iz prejšnjega odstavka v tekočem obračunskem obdobju, ki je tekoče koledarsko leto, za prihodnje obračunsko obdobje na podlagi elaborata iz 16. člena tega zakona.

(3) V postopku izbire izvajalca javne službe se cena javne službe prvič določi do začetka izvajanja javne službe.

(4) V postopku sprejemanja cene občina preveri:

- izvajanje nalog iz petega odstavka 27. člena ter drugega in tretjega odstavka 38. člena tega zakona,
- vrednost in obseg javne infrastrukture, ki se uporablja za opravljanje javnih služb,
- skladnost elaborata v skladu s 16. členom tega zakona,
- upoštevane odbitne postavke in ali so upoštevane v ustrezni višini,
- upravičene stroške, ki so potrebni za zagotavljanje trajne, nemotene in kakovostne oskrbe z javnimi storitvami, in
- učinkovitost izvajanja javne službe.

(5) Če imajo občine skupnega izvajalca javne službe, ki za uporabnike teh občin pod enakimi pogoji za vse uporabnike oziroma odjemalce izvaja storitve posamezne javne službe, se lahko dogovorijo, da bodo določile enotno ceno, ki bo veljala za vse uporabnike udeleženih občin. V tem primeru lahko občinski sveti udeleženih občin skladno z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, določijo, da se obveznosti posameznih udeleženih občin, ki se nanašajo na poglavje Oblikovanje cen javnih služb v

tem zakonu, prenesejo na svet ustanoviteljic za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo oziroma svet ustanoviteljic ali svet koncedentov za izvajanje javnih služb odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

(6) Upravičeni stroški cene javnih služb iz prvega odstavka 5. člena tega zakona, so stroški, ki so nujni za zagotavljanje trajnega, nemotenega in kakovostnega izvajanja javnih služb iz prvega odstavka 5. člena tega zakona ter konkurenčni v primerjavi z izvajalci, ki v primerljivih pogojih zagotavljajo izvajanje javnih služb iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

(7) Če se javna infrastruktura, namenjena oskrbi s pitno vodo na območju občine, nahaja zunaj te občine, se v omrežnino šteje tudi sorazmerni del stroškov te javne infrastrukture. Merilo za delitev stroškov je solastniški delež posamezne občine pri tej javni infrastrukturi.

(8) Ne glede na prejšnji odstavek se kot merilo za delitev stroškov lahko določi obseg uporabe javne infrastrukture, če se vse občine, lastnice in uporabnice infrastrukture o tem dogovorijo.

(9) Ne glede na sedmi odstavek tega člena je omrežnina, kadar na območju občine opravlja javno službo več kakor en izvajalec, del cene, ki krije letne stroške javne infrastrukture, ki jo uporablja posamezni izvajalec.

(10) Stroški gospodarske javne infrastrukture se razdelijo na uporabnike javne službe in ostale uporabnike gospodarske javne infrastrukture sorazmerno glede na delež zmogljivosti javne infrastrukture, ki je namenjena uporabnikom javne službe in delež zmogljivosti javne infrastrukture, ki je namenjena ostalim uporabnikom gospodarske javne infrastrukture. Na posameznega uporabnika javne službe se prenesejo stroški gospodarske javne infrastrukture, ki bremenijo uporabnika javne službe sorazmerno s stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti infrastrukture javne službe po posameznih letih v življenjski dobi javne infrastrukture.

(11) Vlada podrobneje določi upravičene stroške in izhodišča za oblikovanje cene storitve javne službe in omrežnine ter izračun cene storitve javne službe in omrežnine ter merila za presojo učinkovitosti izvajanja javne službe iz tega člena.

16. člen **(oblikovanje cene javne službe)**

(1) Predlog cen iz prvega odstavka prejšnjega člena pripravi izvajalec javne službe za prihodnje obračunsko obdobje v tekočem obračunskem obdobju z elaboratom o oblikovanju cene javne službe tako, da se zagotavlja učinkovito in gospodarno izvajanje storitev javne službe in dolgoročna stabilnost cene ter ga predloži pristojnemu organu občine v potrditev.

(2) Občina določi ceni iz prvega odstavka prejšnjega člena v tekočem obračunskem obdobju, ki je tekoče koledarsko leto, za prihodnje obračunsko obdobje na podlagi elaborata iz prejšnjega odstavka. Tekoče obračunsko obdobje iz prejšnjega stavka je obdobje, ki sledi preteklemu obračunskemu obdobju, ki je obdobje koledarskega leta pred tekočim koledarskim letom, prihodnje obračunsko obdobje pa je obdobje koledarskega leta, ki sledi tekočemu koledarskemu letu.

(3) Elaborat o oblikovanju cene javne službe iz prvega odstavka tega člena je priloga akta občinskega sveta, s katerim občinski svet določi ceno javne službe.

(4) Če predlog cene iz elaborata iz prvega odstavka tega člena odstopa od cene, določene z aktom občinskega sveta, občina v prilogi akta opredeli razloge za to odstopanje in navede načrtovane aktivnosti, ki bodo izvedene ali opuščene zaradi odstopa od z elaboratom predlagane cene, finančne posledice za občinski proračun in mnenje izvajalca javne službe o vplivu razlike v ceni na njegovo poslovanje.

(5) Elaborat iz prvega odstavka tega člena mora vključevati podatke in merila za presojo upravičenosti stroškov in učinkovitosti izvajanja javne službe, ter razliko med potrjeno ceno in obračunsko ceno javne službe, ki se upošteva pri izračunu predračunske cene za prihodnje obračunsko obdobje.

(6) Če izvajalec poleg javne službe opravlja posebne storitve in drugo tržno dejavnost, mora zagotoviti ločeno računovodsko spremljanje prihodkov in odhodkov za posamezno javno službo in tržno dejavnost.

(7) Vlada podrobneje določi vsebino, in obliko elaborata o oblikovanju cene iz prvega odstavka tega člena, način poročanja, kazalnike ter merila za presojo učinkovitosti izvajanja javne službe.

17. člen (poziv izvajalcu javne službe)

(1) Če občina pri pregledu elaborata o oblikovanju cene iz prejšnjega člena ugotovi, da elaborat ni oblikovan v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi sprejetimi podzakonskimi predpisi, izvajalca javne službe pozove, da ji v enem mesecu od poziva pošlje popravljen ali dopolnjen elaborat o oblikovanju cene javne službe za prihodnje obračunsko obdobje.

(2) Če izvajalec javne službe v roku iz prejšnjega odstavka ne pošlje popravljenega ali dopolnjenega elaborata o oblikovanju cene, lahko občina pripravi predlog cene brez upoštevanja elaborata o oblikovanju cene.

(3) Če občina pri pregledu elaborata o oblikovanju cene ugotovi, da predlog cene predstavlja rast cene, ki za več kot tri odstotne točke letno presega povprečni indeks rasti cen življenjskih potrebščin, objavljen na spletni strani organa, pristojnega za statistiko, v preteklem triletnem obdobju, od izvajalca javne službe zahteva, da ob upoštevanju vzdržnosti izvajanja javne službe pripravi načrt za povečanje stroškovne učinkovitosti izvajanja javne službe in ga v enem mesecu od poziva pošlje občini skupaj z novim elaboratom o oblikovanju cene iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(4) Če izvajalec javne službe ne pošlje načrta za povečanje stroškovne učinkovitosti izvajanja javne službe v roku iz prejšnjega odstavka ali občina ugotovi, da novi predlog cene še vedno predstavlja rast cene, ki presega indeks rasti cen iz prejšnjega odstavka, pri čemer izvajalec ni pojasnil razlogov za presežno rast cen, občina pripravi predlog cene tako, da njena rast ni večja od treh odstotnih točk iz prejšnjega odstavka.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lahko občina določi ceno, ki presega omejitev rasti cene iz tretjega odstavka tega člena, če občinski svet soglaša s predloženim načrtom za povečanje stroškovne učinkovitosti izvajanja javne službe, ki ga je občini predložil izvajalec javne službe.

(6) Minister podrobneje določi vsebino načrta za povečanje stroškovne učinkovitosti izvajanja javne službe iz tretjega odstavka tega člena.

18. člen (predložitev elaborata in poročanje izvajalca javne službe)

(1) Izvajalec javne službe posreduje elaborat o oblikovanju cene v elektronski obliki, ki je priloga akta občinskega sveta, s katerim občina določi ceno, vsako leto najpozneje do konca tekočega leta občini in ministrstvu v informacijski sistem. Občina objavi elaborat na svoji spletni strani.

(2) Izvajalec javne službe poroča podatke o cenah javne službe za preteklo koledarsko leto do 31. marca tekočega leta ministrstvu v informacijskem sistemu.

(3) Ministrstvo na podlagi podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena izdela primerjalno analizo učinkovitosti in gospodarnega izvajanja javnih služb iz prvega odstavka 5. člena tega zakona vsake štiri leta.

(4) Podatke o cenah javnih služb in primerjalno analizo iz prejšnjega odstavka ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(5) Minister predpiše merila za primerjalno analizo iz tretjega odstavka tega člena in izda navodilo za poročanje o cenah javne službe iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

19. člen

(prepoved razlikovanja cen in subvencioniranje cene javne službe)

(1) Omrežnina in cena storitve javne službe med uporabniki ali skupinami uporabnikov v občini ne sme biti različna, kadar imajo uporabniki storitve posamezne gospodarske javne službe v posamezni občini istega izvajalca.

(2) Kadar je omrežnina ali cena storitve javne službe subvencionirana, višina subvencije med uporabniki ali skupinami uporabnikov v občini na enoto za merjenje količine opravljene storitve in na enoto mere za merjenje uporabe občinske infrastrukture ne sme biti različna.

(3) Občina lahko prizna subvencijo iz prejšnjega odstavka v izračunu cen javnih služb za uporabnike, ki so gospodinjstva ali izvajalci nepridobitnih dejavnosti.

20. člen

(merska enota za obračun opravljene storitve javne službe)

(1) Izvajalec javne službe določi količino opravljene storitve oskrbe s pitno vodo, ki se uporabnikom obračuna glede na izmerjeno količino pitne vode v m³.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se uporabnikom storitve oskrbe s pitno vodo, katerim ni mogoče izmeriti količine dobavljene pitne vode, se količina dobavljene pitne vode obračuna ob upoštevanju normirane porabe vode za vodomer s faktorjem omrežnine 1. Za druge premere priključka se normirana poraba določi sorazmerno z upoštevanjem faktorjev omrežnine.

(3) Količina prekomerne porabe pitne vode se obračuna tako, da se cena storitve javne službe poviša za 50 odstotkov. Tako pridobljeni prihodek zniža upravičene stroške cene storitve javne službe oskrbe s pitno vodo.

(4) Izvajalec javne službe določi količino opravljene storitve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter količino opravljene storitve prevzema vsebine in ravnanja z vsebino iz greznic ali malih komunalnih čistilnih naprav, v skladu s predpisom, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, ki se uporabnikom obračuna v višini 100 odstotkov izmerjene pitne vode v m³, iz katere nastane komunalna odpadna voda, ki se odvaja v javno kanalizacijo, čisti na komunalni čistilni napravi ali se odvaja v greznico ali malo komunalno čistilno napravo za uporabnike.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek uporabnikom storitev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter uporabnikom storitev prevzema vsebine in ravnanja z vsebino iz greznic ali malih komunalnih čistilnih naprav, ki so uporabniki storitev javne službe oskrbe s pitno vodo in katerim ni mogoče izmeriti količine dobavljene pitne vode, izvajalec javne službe določi količino opravljene storitve v skladu s drugim odstavkom tega člena, iz katere nastaja komunalna odpadna voda, ki se odvaja v javno kanalizacijo in čisti na komunalni čistilni napravi ali odvaja v greznico ali malo komunalno čistilno napravo.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena uporabnikom storitev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter uporabnikom storitev prevzema vsebine in ravnanja z vsebino greznic ali malih komunalnih čistilnih naprav, ki niso uporabniki storitev javne službe oskrbe s pitno vodo in jim ni mogoče izmeriti količine dobavljene pitne vode, izvajalec javne službe določi količino opravljene storitve, glede na ocenjeno količino dobavljene pitne vode, ki se določi na podlagi števila stalno in začasno prijavljenih stanovalcev ob upoštevanju normirane porabe pitne vode.

(7) Število stalno in začasno prijavljenih stanovalcev iz prejšnjega odstavka brez osebnih podatkov stanovalcev pridobi izvajalec javne službe od občine.

(8) Izvajalec javne službe določi količino opravljene storitve odvajanja in čiščenja padavinske odpadne vode s streh, ki se uporabnikom obračuna glede na količino padavinske vode s streh, ki se odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na komunalni čistilni napravi. Storitve iz prejšnjega stavka se obračunavajo v m³ glede na količino padavin, ki padejo na tlorisno površino strehe, s katere se padavinska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na komunalni čistilni napravi. Za količino padavinske vode s strehe se šteje povprečna letna količina padavin v obdobju zadnjih petih let, ki je izmerjena pri meritvah državne mreže meteoroloških postaj, preračunana na površino strehe, s katere se padavinska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na čistilni napravi.

(9) Vlada določi normirano porabo pitne vode.

21. člen **(enota za obračun omrežnine za oskrbo s pitno vodo)**

(1) Izvajalec javne službe uporabi enoto mere za obračun omrežnine, ki je faktor, določen glede na zmogljivost priključka, določeno s premerom vodomera.

(2) Za kombinirani vodomer se upošteva faktor, določen za vodomer z višjim pretokom.

(3) Če uporabnik javne službe oskrbe s pitno vodo nima obračunskega vodomera, se faktor iz prvega odstavka tega člena določi glede na zmogljivost priključka, ki je določena glede na premer priključka.

(4) Če uporabnik javne službe oskrbe s pitno vodo v večstanovanjski stavbi ali večnamenskem objektu, ki nima priključka na javni vodovod, se za vsako stanovanjsko enoto v takem objektu obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1.

(5) V stavbah ali objektih iz prejšnjega odstavka, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomerov, se za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina v skladu s prejšnjim odstavkom.

(6) Plačilo za vodno pravico se za posameznega uporabnika določi sorazmerno glede na faktor omrežnine.

(7) Minister podrobneje določi faktorje omrežnine iz prvega odstavka tega člena in prvega odstavka 22. člena tega zakona.

22. člen**(enota za obračun omrežnine za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode)**

- (1) Izvajalec javne službe uporabi enoto mere za obračun omrežnine, ki je faktor, določen glede na zmogljivost priključkov, določeno s premerom vodomera.
- (2) Če je stavba opremljena s kombiniranim vodomrom, se za tak vodomrom upošteva faktor, ki je določen za vodomrom, preko katerega se dobavlja pitna voda, iz katere nastaja komunalna odpadna voda, ki se odvaja v javno kanalizacijo, malo komunalno čistilno napravo ali greznico.
- (3) Če priključek ni opremljen z vodomrom, se faktor iz prvega odstavka tega člena določi glede na zmogljivost priključka, ki je določena glede na premer priključka.
- (4) Če uporabnik javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode nima priključka na javni vodovod, se za vsako stanovanjsko enoto stavbo, gradbeno inženirski objekt obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1.
- (5) V večstanovanjskih stavbah ali večnamenskih objektih, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomromov, se za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1.
- (6) Strošek omrežnine se izračuna tako, da se vsota vseh stroškov omrežnine deli z vsoto faktorjev omrežnine na letni ravni. Tako dobljeni količnik se nato pomnoži s faktorjem omrežnine glede na premer posameznega vodomera.

23. člen**(enota za obračun omrežnine za odvajanje in čiščenje padavinske vode s streh)**

- (1) Izvajalec javne službe uporabi enoto mere za obračun omrežnine, ki je izražena v m³ količine padavinske vode s streh, ki se odvaja v javno kanalizacijo oziroma čisti na komunalni čistilni napravi.
- (2) Pri mešanem kanalizacijskem omrežju za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode je ključ delitve stroškov med storitvami, ki se nanašajo na komunalno odpadno vodo in storitvami, ki se nanašajo na padavinsko vodo s streh, količina opravljenih storitev v m³.

24. člen**(obračun zneska storitev javnih služb)**

- (1) Znesek za plačilo občinske javne službe se uporabniku obračuna mesečno na podlagi količine opravljenih storitev javne službe skladno z javno objavljenim cenikom, na podlagi določene cene javne službe iz prvega odstavka 15. člena tega zakona, ki ga na svojih spletnih straneh objavi izvajalec javnih služb iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.
- (2) Izvajalec javnih služb iz prvega odstavka 5. člena tega zakona za uporabnike najmanj enkrat letno ugotavlja dejansko količino opravljenih storitev javne službe. V vmesnem obdobju lahko izvajalec količino opravljenih storitev oceni in obračuna na podlagi podatkov o povprečni količini opravljenih storitev v preteklem obračunskem obdobju, ki jih je izvajalec opravil za svoje uporabnike. Kadar to ni mogoče, se upošteva zadnji razpoložljivi uradni podatek Statističnega urada Republike Slovenije o povprečni količini storitev, opravljenih za uporabnike.

(3) Vlada podrobneje določi vsebino obračuna zneska storitve javne službe uporabnikom iz prvega odstavka tega člena.

25. člen **(odbitne postavke)**

(1) Odbitne postavke se določijo v skladu s tem zakonom na podlagi Sklepa Komisije z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (2012/21/EU).

(2) Odbitne postavke predstavljajo zneske, ki se upoštevajo pri oblikovanju cene iz 15. člena tega zakona in vključujejo razliko med načrtovanimi in realiziranimi stroški in prihodki iz dejavnosti javne službe in iz posebnih storitev.

(3) Prihodki iz javne službe, ki so v preteklem obračunskem obdobju presegli upravičene stroške izvajanja javne službe, znižane za odbitne postavke iz prejšnjega odstavka za več kot 10 odstotkov, so prekomerni prihodki izvajalca javne službe.

(4) Prekomerne prihodke iz prejšnjega odstavka je potrebno vrniti uporabnikom javne službe v koledarskem letu, ki sledi koledarskemu letu, v katerem so navedeni prekomerni prihodki nastali.

(5) Minister podrobneje določi način preveritve odbitnih postavk pri oblikovanju cene storitve javne službe in omrežnine.

26. člen **(odlok o ceni javne službe)**

Občina za javni službi iz prvega odstavka 5. člena tega zakona z odlokom v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi sprejetimi podzakonskimi akti podrobneje določi:

- postopek in roke za oblikovanje in pregled elaborata ter določitev cene javne službe,
- seznam upravičenih stroškov iz 15. člena tega zakona z upoštevanjem geografskih, prostorskih in tehnično-tehnoloških pogojev izvajanja, ki jih občina zaračunava;
- merila za določitev donosa lastniškega kapitala izvajalca javne službe, ki ne sme presegati 3 odstotke v preteklih treh koledarskih letih,
- merila za subvencioniranje cene storitev občinske javne službe in omrežnine,
- način in postopek izterjave prekomernih prihodkov iz drugega odstavka prejšnjega člena od izvajalca občinske javne službe,
- način in postopek preverjanja odbitnih postavk iz prejšnjega člena,
- izračun omrežnine in cene storitev občinske javne službe.
- kriterije za presojo učinkovitosti zagotavljanja storitev javne službe,
- vsebino in način sprejetja štiriletnega investicijskega načrta

III. JAVNI SLUŽBI

1. Oskrba s pitno vodo

27. člen **(javna služba oskrbe s pitno vodo in lastna oskrba)**

(1) Oskrbo s pitno vodo zagotavlja občina kot javno službo na območju celotne občine v skladu s tem zakonom in predpisom iz desetega odstavka tega člena.

(2) Obvezna storitev javne službe oskrbe s pitno vodo je oskrba s pitno vodo vseh uporabnikov javne službe v skladu s predpisi, standardi in normativi, ki urejajo pitno vodo za oskrbo objektov s pitno vodo iz javnega vodovoda, če se v njih zadržujejo ljudje ali se pitna voda uporablja za oskrbo živali.

(3) Če se oskrba s pitno vodo zagotavlja iz javnega vodovoda so storitve javne službe oskrbe s pitno vodo tudi:

- oskrba zunanjega javnega hidrantnega omrežja za gašenje požarov s pitno vodo, in
- oskrba s pitno vodo, ki je namenjena splošni rabi, kot na primer pitnik na javni površini.

(4) Če se pitna voda zagotavlja iz javnega vodovoda, se ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena za javno službo oskrbe s pitno vodo ne šteje oskrba objektov ali delov objektov s pitno vodo, če se voda rabi za namen, ki ni oskrba s pitno vodo in za katerega je treba pridobiti vodno pravico v skladu z zakonom, ki ureja vode.

(5) Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo izvaja:

- oskrbo s pitno vodo uporabnikom,
- priključevanje objektov ali dela objekta za nove uporabnike javne službe oskrbe s pitno vodo,
- izdelavo programa oskrbe s pitno vodo v skladu s 33. členom tega zakona,
- poročanje v skladu s 34. členom tega zakona,
- monitoring količine iz zajetja za pitno vodo odvzete vode v skladu s pogoji vodnega dovoljenja za oskrbo s pitno vodo,
- monitoring iz zajetja za pitno vodo odvzete vode za drugo rabo, ki ni oskrba s pitno vodo, če se ta odvzema iz javnega vodovoda v skladu s pogoji iz vodnega dovoljenja ali koncesije,
- vzdrževanje javnega vodovoda in priključkov na javni vodovod, pitnikov, javnemu vodovodu pripadajočih zunanjih hidrantnih omrežij za gašenje požarov v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred požari in druge infrastrukture za oskrbo s pitno vodo,
- obveščanje uporabnikov javne službe oskrbe s pitno vodo o izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo in njihovih obveznostih,
- naloge za zagotavljanje zdravstveno ustrezne in skladne pitne vode v skladu s predpisi, ki urejajo pitno vodo,
- hidravlično modeliranje javnega vodovoda, in
- označevanje vodovarstvenih območij in izvajanje drugih ukrepov v skladu s predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja.

(6) V primeru lastne oskrbe s pitno vodo mora zasebni vodovod imeti upravljavca, če oskrbuje:

- eno ali več stanovanjskih stavb, v katerih je skupno pet ali več stanovanj, v katerih prebivajo osebe s stalnim prebivališčem,
- eno ali več stanovanjskih stavb z oskrbovanimi stanovanji, stanovanjskih stavb za posebne namene, gostinskih stavb, upravnih ali pisarniških stavb, trgovskih ali drugih stavb za storitvene dejavnosti, stavb za promet ali stavb za izvajanje elektronskih komunikacij, industrijskih stavb ali skladišč in stavb splošnega družbenega pomena in
- eno ali več stavb ali gradbenih inženirskih objektov, kjer je omogočena splošna raba vode iz zasebnega vodovoda.

(7) Pitna voda iz zasebnega vodovoda iz prejšnjega odstavka mora izpolnjevati zahteve glede zagotavljanja zdravstveno ustrezne in skladne pitne vode v skladu s predpisi, ki urejajo pitno vodo

(8) Kjer ni možnosti oskrbe iz javnega vodovoda ali lastne oskrbe s pitno vodo, se javna služba oskrbe s pitno vodo uporabnikom zagotavlja na tehnično izvedljiv način.

(9) Način zagotavljanja in izvajalca oskrbe s pitno vodo iz prejšnjega odstavka občina objavi na svoji spletni strani .

(10) Vlada podrobneje določi pogoje, način, oskrbovalne standarde, normative in tehnične, vzdrževalne, organizacijske in druge ukrepe za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo. Vlada podrobneje določi tudi pogoje za lastno oskrbo s pitno vodo, obveznosti občin in izvajalcev javne službe pri opravljanju javne službe oskrbe s pitno vodo, pravice in obveznosti uporabnikov ter pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin.

28. člen (zagotavljanje javne službe)

(1) Oblike zagotavljanja javne službe oskrbe s pitno vodo so javno podjetje ali javni gospodarski zavod, oba v sto odstotni javni lasti, režijski obrat v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe ali v obliki neprofitne koncesije, ki jo izvaja javno podjetje v stoođstotni javni lasti.

(2) Neprofitno koncesijo iz prejšnjega odstavka lahko občina, ki za oskrbo s pitno vodo nima svojega javnega podjetja, javnega gospodarskega zavoda ali režijskega obrata, podeli le javnemu podjetju v stoođstotni javni lasti. Javno podjetje iz prejšnjega stavka mora za izvajanje javne službe uporabljati zakon, ki ureja javno naročanje.

(3) Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo ne sme prepustiti v podizvajanje nalog iz prve do pete alineje petega odstavka prejšnjega člena.

(4) Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo lahko prepusti v podizvajanje naloge iz šeste do štirinajste alineje petega odstavka prejšnjega člena, če vrednost teh nalog ne presega 20 odstotkov stroškov izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo.

(5) Pred prepustitvijo nalog iz prejšnjega odstavka podizvajalcu izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo s tem seznaní občino. Pri prepustitvi nalog iz prejšnjega odstavka podizvajalcu ima občina možnost vplivati na izbiro ali zamenjavo podizvajalca.

(6) Občina zagotavlja vodenje evidence upravljavcev javnih vodovodov na svojem območju.

29. člen (uporabnik javne službe oskrbe s pitno vodo)

(1) Uporabnik javne službe oskrbe s pitno vodo je lastnik ali najemnik objekta ali dela objekta, ki je priključen na javni vodovod.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko obveznosti uporabnika javne službe izvaja:

- eden od lastnikov objekta, če gre za solastništvo in je med lastniki o tem dosežen pisni dogovor,
- eden od lastnikov dela stavbe, če gre za večstanovanjsko stavbo ali večnamenski objekt brez upravnika in je med lastniki o tem dosežen pisni dogovor, in
- upravnik stavbe v imenu in za račun uporabnika, če gre za večstanovanjsko stavbo ali večnamenski objekt z upravnikom.

(3) Uporabnik javne službe oskrbe s pitno vodo iz tretjega odstavka 27. člena tega zakona je občina.

(4) Na območju, opremljenim z javnim vodovodom, mora lastnik objekta ali dela objekta zagotoviti vodovodni priključek, izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo pa zagotoviti priklop na javni vodovod.

30. člen (javni vodovod)

(1) Občina mora z javnim vodovodom opremiti aglomeracije za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev.

(2) Območje javnega vodovoda je določeno s predpisom občine in je lokacijsko opredeljeno s topološko pravilnimi poligoni, ki jih določajo točke z ravninskimi koordinatami v državnem koordinatnem sistemu v prostorskem podatkovnem sloju.

(3) Podatke o območju javnega vodovoda iz prejšnjega odstavka občina posreduje v informacijski sistem v roku 30 dni od prejema zahteve ministrstva. Občina javno objavi podatke o območju javnega vodovoda tudi na svoji spletni strani.

(4) Občina, na območju katere leži objekt, je mnenjedajalec za izdajanje projektnih pogojev in mnenj glede priključitve objektov ali delov objektov na javni vodovod v skladu s predpisi, ki urejajo graditev.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lahko občina izda javno pooblastilo izvajalcu javne službe za izdajanje projektnih pogojev in mnenj glede priključitve objektov ali delov objektov na javni vodovod v skladu s predpisi, ki urejajo graditev.

(6) Javni vodovod mora imeti enega upravljavca javnega vodovoda, ki je izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo.

(7) Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo mora na javni vodovod priključiti objekte iz drugega odstavka 27. člena tega zakona, ki ležijo znotraj območja javnega vodovoda, v skladu s predpisom občine, ki ureja javno službo oskrbe s pitno vodo.

(8) Uporabnik javne službe oskrbe s pitno vodo mora na območju, opremljenem z javnim vodovodom, objekt ali del objekta priključiti na javni vodovod v skladu s predpisom občine, ki ureja javno službo.

(9) Nepooblaščen posegi v javni vodovod so prepovedani.

(10) Vlada podrobneje določi merila za določitev aglomeracij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev iz prvega odstavka tega člena.

31. člen (pitnik)

(1) Pitnik je naprava na javni površini, iz katere teče pitna voda in je priključena na javni vodovod ter je namenjen splošni rabi in praviloma obratuje od pomladi do jeseni, ko ni nevarnosti zmrzali.

(2) Občina na svojem območju ob upoštevanju poseljenosti zagotovi pitnike in informacije o njihovi lokaciji in delovanju javno objavi na svoji spletni strani in jih posodablja ob vsakokratni spremembi.

(3) Minister podrobneje določi način zagotovitve pitnikov iz prejšnjega odstavka.

32. člen (evidenca oskrbe s pitno vodo)

(1) Ministrstvo vodi in spremlja evidenco o oskrbi s pitno vodo, zlasti o:

1. aglomeracijah,
2. programih oskrbe s pitno vodo,
3. zagotavljanju pitne vode v občini,
4. območju javnega vodovoda,
5. javnem vodovodu, njegovih tehničnih lastnostih in skupni dolžini cevovodov javnega vodovoda ter upravljavcu,
6. zajetjih za pitno vodo in rezervnih zajetjih,
7. količinah pitne vode, vodni bilanci in vodnih izgubah,
8. posebnih storitvah na infrastrukturi za oskrbo s pitno vodo,
9. pitnikih, in
10. izvajalcu javne službe oskrbe s pitno vodo iz 8. člena tega zakona.

(2) Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo in občina zaradi vodenja evidence posredujeta podatke iz prejšnjega odstavka ministrstvu v skladu s prvim in tretjim odstavkom 33. člena tega zakona ter s prvim, tretjim in petim odstavkom 34. člena tega zakona.

(3) Podatki o javnih vodovodih iz evidence iz prvega odstavka tega člena se elektronsko povezujejo z zbirnim katastrom s povezovalnim identifikatorjem iz petega odstavka 46. člena tega zakona.

33. člen **(program oskrbe s pitno vodo)**

(1) Javna služba oskrbe s pitno vodo se izvaja v skladu z enotnim programom oskrbe s pitno vodo, ki obravnava vsak javni vodovod posebej. Program iz prejšnjega stavka izdelata izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo, in sicer za obdobje štirih koledarskih let. V primeru, da javni vodovod sega na območje več občin, izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo prikaže program oskrbe s pitno vodo izvajalec javne službe za vsako občino ločeno. Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo objavi s strani občine potrjen in s strani odgovorne osebe izvajalca javne službe podpisan program iz prejšnjega stavka na svoji spletni strani in omogoči vpogled vanj na sedežu izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo. Program iz prvega stavka na svoji spletni strani objavi tudi občina.

(2) Za sprejem sprememb programa oskrbe s pitno vodo iz prejšnjega odstavka se smiselno uporablja prejšnji odstavek, pri čemer se ne sme spreminjati obdobja njegove veljavnosti.

(3) Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo posreduje program iz prvega odstavka tega člena v informacijski sistem v elektronski obliki najpozneje do 30. novembra v letu pred začetkom njegove veljavnosti.

(4) Vlada podrobneje določi vsebinske sklope programa iz prvega odstavka tega člena, minister pa vsebino in način poročanja.

34. člen **(poročanje o izvajanju javne službe in standardih opremljenosti)**

(1) Občina in izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo morata vsak svoje poročilo iz četrtega in šestega odstavka tega člena brezplačno v elektronski obliki posredovati v informacijski sistem.

(2) Občina in izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo javno objavita vsak svoje poročilo iz četrtega in petega odstavka tega člena na svojih spletnih straneh, pri čemer je uporabnikom javne službe oskrbe s pitno vodo omogočen vpogled v poročili na sedežu izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo oziroma občine.

(3) Ministrstvo pripravi pravila za poročanje o izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo in pravila za poročanje o standardih opremljenosti ter jih objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(4) Na podlagi pravil iz prejšnjega odstavka izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo posreduje ministrstvu najpozneje do 31. marca tekočega leta letno poročilo o izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo za preteklo leto.

(5) Na podlagi pravil iz tretjega odstavka tega člena občina najpozneje do 31. marca tekočega leta posreduje ministrstvu poročilo o standardih opremljenosti iz tega člena na dan 31. decembra preteklega leta.

35. člen **(posebne storitve)**

(1) Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo lahko posebne storitve izvaja na infrastrukturi le v soglasju z njenim lastnikom.

(2) Izvajanje posebne storitve ne sme biti v nasprotju s pridobljenimi vodnimi pravicami.

(3) Izvajanje posebnih storitev ne sme ustvarjati negativne razlike med prihodki in odhodki. Presežek prihodkov nad odhodki posebnih storitev se upošteva tako, da se zmanjša lastna cena javne službe oskrbe s pitno vodo.

36. člen **(storitve javne službe v posebnih okoliščinah)**

(1) Vlada lahko v primeru posebnih okoliščin z odlokom določi ceno javne službe oskrbe s pitno vodo in količino pitne vode po tej ceni na osebo za celo državo ali za posamezne dele države.

(2) Za posebne okoliščine iz prejšnjega odstavka se štejejo naravne in druge nesreče, ko je motena oskrba s pitno vodo.

(3) Cena javne službe oskrbe s pitno vodo iz prvega odstavka tega člena v občini ne sme presegati povprečne cene zadnjih treh let pred letom sprejema cene za več kot 30 odstotkov.

(4) Stroške dobave pitne vode, ki jih ima izvajalec oskrbe s pitno vodo v posebnih okoliščinah, ki presegajo prihodke od dobave pitne vode, krije država.

37. člen **(prekinitev in omejitev oskrbe s pitno vodo)**

(1) Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo lahko uporabniku javne službe oskrbe s pitno vodo prekine oskrbo s pitno vodo, če uporabnik s svojim ravnanjem ogroža nemoteno in varno oskrbo s pitno vodo drugih uporabnikov te javne službe.

(2) Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo uporabniku te javne službe ne sme prekiniti oskrbe s pitno vodo, če je edini razlog prekinitve nezmožnost plačila stroškov s strani uporabnika, lahko pa mu omeji oskrbo s pitno vodo z zagotavljanjem minimalne količine pitne vode, ki jo priporoči ali določi organ, pristojen za javno zdravje.

(3) V primeru nezadostnih količin pitne vode ali načrtovanih vzdrževalnih ali gradbenih del izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo o predvidenem času in trajanju prekinitve ali omejitve oskrbe s pitno vodo uporabnike te javne službe obvesti najmanj en dan pred predvideno prekinitvijo na krajevno običajen način in z objavo na svoji spletni strani.

(4) V primeru nepredvidenih gradbenih del izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo o predvidenem trajanju prekinitve ali omejitve oskrbe s pitno vodo uporabnike te javne službe obvesti najkasneje 2 uri po prekinitvi ali omejitvi na krajevno običajen način in z objavo na svoji spletni strani.

(5) V primeru prekinitve ali omejitve oskrbe s pitno vodo, ki nastopi zaradi višje sile ali zaradi preprečitve ogrožanja zdravja ter življenja ljudi in živali, izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo o predvidenem trajanju prekinitve ali omejitve oskrbe s pitno vodo uporabnike te javne službe obvesti takoj, ko je to mogoče, najpozneje pa v roku 2 ur po prekinitvi ali omejitvi na način, ki ga določi organ, pristojen za javno zdravje.

(6) V primeru prekinitve ali omejitve oskrbe s pitno vodo, ki je daljša od 24 ur, mora izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo uporabnikom te javne službe zagotoviti minimalno količino pitne vode, ki jo priporoči ali določi organ, pristojen za javno zdravje, razen če do prekinitve pride zaradi razlogov iz prvega odstavka tega člena.

2. Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode

38. člen **(javna služba odvajanja in čiščenja odpadnih voda)**

(1) Javno službo odvajanja in čiščenja odpadnih voda zagotavlja občina na območju celotne občine v skladu s tem zakonom in predpisom vlade, ki podrobneje ureja to javno službo.

(2) V okviru javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (v nadaljnjem besedilu: izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda) kot obvezne storitve izvaja naslednje naloge:

- odvajanje in čiščenje ter obdelava komunalne odpadne vode v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda,
- odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo z javnih površin,
- odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode s streh, ki se odvaja v javno kanalizacijo s streh, če zanjo ni mogoče zagotoviti ravnanja v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo,
- odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja z zasebnih utrjenih površin, ki in pripadajo objektu, iz katerega se odvaja komunalna odpadna voda ali padavinska odpadna voda s streh,
- izdelava programa izvajanja javne službe,
- poročanje o izvajanju javne službe,
- storitve, povezane z greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami,
- obdelava blata,
- redno vzdrževanje javne kanalizacije,
- obveščanje uporabnikov javne službe,
- priključevanje novih uporabnikov javne službe, in
- vodenje evidence o izvajanju javne službe.

(3) Obvezne storitve javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode so:

1. za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo:

- odvajanje komunalne in padavinske odpadne vode, ki se odvaja v kanalizacijo,
- čiščenje ter dodatna obdelava komunalne odpadne vode iz prejšnje alineje, v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda,
- odvajanje padavinske odpadne vode, za katero se v skladu s prejšnjim odstavkom zagotavlja odvajanje in čiščenje v okviru nalog javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda,
- čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja v kanalizacijo, v komunalni čistilni napravi, če gre za mešano kanalizacijsko omrežje javne kanalizacije, oziroma v lovilniku olj ali čistilni napravi padavinske odpadne vode, če gre za javno kanalizacijo za odvajanje izključno padavinske odpadne vode in je čiščenje padavinske odpadne vode, če je to določeno v predpisih, ki urejajo emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda,
- vzdrževanje javne kanalizacije,
- obdelava blata na območju komunalne čistilne naprave, ki je opremljena za prevzem in obdelavo blata,
- obveščanje uporabnikov javne službe in
- priključevanje novih uporabnikov javne službe.

2. za objekte, ki niso priključeni na javno kanalizacijo:

- prevzem in odvoz komunalne odpadne vode, ki se zbira v greznicah, pri uporabniku javne službe in njeno čiščenje oziroma dodatna obdelava v komunalni čistilni napravi, ki je opremljena za prevzem komunalne odpadne vode iz greznic, v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda,
- prevzem in odvoz blata iz malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, in malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, enako ali večjo od 50 PE, na

območju izven meja aglomeracij za področje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki so v upravljanju lastnika objekta, ter njegova obdelava v komunalni čistilni napravi, ki je opremljena za prevzem in obdelavo blata, in

- pregled malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE.

(4) Vlada za izvajanje javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda podrobneje določi, način izvajanja obveznih storitev, oskrbovalne standarde in tehnične, vzdrževalne, organizacijske ter druge ukrepe in normative, vrsto in obseg objektov in naprav ter pogoje za zagotavljanje izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda iz drugega in tretjega odstavka tega člena. Vlada podrobneje določi tudi pravice in obveznosti uporabnikov ter druge elemente, pomembne za opravljanje javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

39. člen

(uporabnik javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda)

(1) Uporabnik javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda je lastnik ali najemnik objekta ali dela objekta, v katerem nastaja komunalna in padavinska odpadna voda ali upravljavec javnih površin, s katerih se padavinska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko obveznosti uporabnika javne službe izvaja:

- eden od lastnikov objekta, če gre za solastništvo in je med lastniki o tem dosežen pisni dogovor,
- eden od lastnikov dela stavbe, če gre za večstanovanjsko stavbo ali večnamenski objekt brez upravnika in je med lastniki o tem dosežen pisni dogovor, in
- upravnik stavbe v imenu in za račun uporabnika, če gre za večstanovanjsko stavbo ali večnamenski objekt z upravnikom.

(3) Na območju, opremljenim z javno kanalizacijo, mora lastnik objekta ali dela objekta, v katerem nastaja komunalna odpadna voda, zagotoviti kanalizacijski priključek, če je to tehnično izvedljivo in ne povzroča nesorazmernih stroškov glede na koristi za okolje, izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja pa zagotoviti prikljop na javno kanalizacijo.

(4) Lastnik ali najemnik objekta ali dela objekta, v katerem nastaja odpadna voda, ki ni priključen na javno kanalizacijo, mora izvajalca javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda pred predvidenim začetkom uporabe male komunalne čistilne naprave ali nepretočne greznice pisno obvestiti o začetku obratovanja ali uporabe.

(5) Vlada določi pogoje tehnične izvedljivosti in sorazmernost stroškov iz tretjega odstavka tega člena ter podrobneje določi obveznosti lastnika ali najemnika iz prejšnjega odstavka.

40. člen

(javna kanalizacija)

(1) Javna kanalizacija mora imeti upravljavca, ki je pravna oseba in jo občina določi ali izbere za izvajalca javne službe odvajanja in čiščenja.

(2) Za izvajanje storitev javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda morajo biti aglomeracije za področje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode opremljene z javnim kanalizacijskim omrežjem in komunalno čistilno napravo s predpisanim čiščenjem oziroma dodatno obdelavo odpadne vode.

(3) Načrtovana stavbna zemljišča v območju aglomeracij ali v neposrednem stiku z njimi morajo biti pred začetkom uporabe objektov na njem opremljena z javno kanalizacijo v skladu s predpisom, ki ureja urejanje prostora, če v teh objektih nastaja komunalna odpadna voda.

(4) Uporabnik javne službe odvajanja in čiščenja iz prejšnjega člena mora na območju, opremljenem z javno kanalizacijo, objekt ali del objekta priključiti na javno kanalizacijo.

(5) Občina na območju katere leži objekt, je mnenjedajalec za izdajanje projektnih pogojev in mnenj glede odvajanja in čiščenja in priključevanja na javno kanalizacijo v skladu s predpisi, ki urejajo graditev.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek lahko občina izda javno pooblastilo izvajalcu javne službe za izdajanje projektnih pogojev in mnenj glede odvajanja in čiščenja ter priključevanja na javno kanalizacijo v skladu s predpisi, ki urejajo graditev.

41. člen **(zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja)**

(1) Oblike zagotavljanja javne službe odvajanja in čiščenja so javno podjetje ali javni gospodarski zavod, oba v stoddostni javni lasti, režijski obrat v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe ali v obliki koncesije.

(2) Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda ne sme prepustiti v podizvajanje storitev odvajanja in čiščenja odpadnih voda iz prve do šeste alineje drugega odstavka in iz prve do četrte alineje 1. točke tretjega odstavka 38. člena tega zakona.

(3) Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda lahko prepusti v podizvajanje naloge iz sedme do dvanajste alineje drugega odstavka 38. člena tega zakona in iz pete do osme alineje 1. točke tretjega odstavka ter iz 2. točke tretjega odstavka 38. člena tega zakona, če vrednost teh nalog ne presega 20 odstotkov stroškov izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

(4) Pred prepustitvijo nalog iz prejšnjega odstavka podizvajalcu izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda s tem seznanj občino. Pri prepustitvi nalog iz prejšnjega odstavka podizvajalcu ima občina možnost vplivati na izbiro ali zamenjavo podizvajalca.

(5) Občina zagotavlja vodenje evidence upravljavcev javne kanalizacije in komunalnih ali skupnih čistilnih naprav na svojem območju.

42. člen **(evidenca o odvajanju in čiščenju odpadnih voda)**

(1) Ministrstvo vodi in spremlja podatke o javni kanalizaciji v evidenci o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (v nadaljnjem besedilu: evidenca odvajanja in čiščenja odpadnih voda), in sicer o:

- vrsti kanalizacije s pripadajočimi objekti in tehnološkimi sklopi, ki so del javne kanalizacije
- tehnične lastnosti, tehnične podatke in dolžine kanalizacije, ki je del javne kanalizacije,
- iztokih iz javne kanalizacije,
- komunalnih in skupnih čistilnih napravah in čistilnih napravah padavinske odpadne vode, ki so del javne kanalizacije
- lastništvu javne kanalizacije,
- naseljih in aglomeracijah za področje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, iz katerih se komunalna ali padavinska odpadna voda odvaja in čisti,
- občinah, v katerih se nahaja javna kanalizacija,
- upravljavcih javne kanalizacije, in
- podatke o izvedenih ukrepih za optimizacijo porabe električne energije za javno kanalizacijo.

(2) Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja posreduje v evidenco o odvajanju in čiščenju podatke o izvajanju in uporabnikih javne službe odvajanja in čiščenja.

(3) Evidenca o odvajanju in čiščenju se elektronsko povezuje z zbirnim katastrom iz 46. člena tega zakona.

(4) Evidenca iz 8. člena tega zakona in evidenca o odvajanju in čiščenju se s povezovalnim identifikatorjem iz petega odstavka 46. člena tega zakona povezuje z zbirnim katastrom.

(5) Vlada podrobneje določi podatke iz prvega odstavka tega člena in način spremljanja teh podatkov.

43. člen

(program odvajanja in čiščenja odpadnih voda)

(1) Javna služba odvajanja in čiščenja odpadnih voda se izvaja v skladu z enotnim programom odvajanja in čiščenja odpadnih voda, ki obravnava vsako javno kanalizacijo posebej. Program iz prejšnjega stavka izdelata izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na podlagi evidenc iz prejšnjega člena, in sicer za obdobje štirih koledarskih let. V primeru, da javna kanalizacija sega na območje več občin, prikaže izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda program odvajanja in čiščenja odpadnih voda, za vsako občino ločeno. Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda objavi s strani občine potrjen in s strani odgovorne osebe izvajalca javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda podpisan program iz prejšnjega stavka na svoji spletni strani, uporabnikom te javne službe pa mora omogočiti vpogled na svojem sedežu. Program odvajanja in čiščenja odpadnih voda objavi tudi občina.

(2) Za sprejem sprememb programa odvajanja in čiščenja odpadnih voda iz prejšnjega odstavka se smiselno uporablja prejšnji odstavek, pri čemer se ne sme spreminjati obdobja njegove veljavnosti.

(3) Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja posreduje program iz prejšnjega odstavka v informacijski sistem v elektronski obliki najpozneje do 31. decembra v letu pred začetkom njegove veljavnosti.

(4) Vlada podrobneje določi vsebinske sklope programa iz prvega odstavka tega člena, minister pa vsebino in način poročanja. Ministrstvo pripravi pravila za poročanje o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda in jih objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

44. člen

(poročanje o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja in oskrbovalnih standardih)

(1) Občina in izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja morata v informacijski sistem brezplačno v elektronski obliki posredovati predpisana poročila iz drugega odstavka tega člena in podatke iz tretjega odstavka tega člena.

(2) Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja posreduje ministrstvu najpozneje do 31. marca tekočega leta letno poročilo o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja, za preteklo leto, ministrstvu, pristojnemu za okolje, pa podatke o malih komunalnih čistilnih napravah z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE.

(3) Občina posreduje ministrstvu podatke o doseženih oskrbovalnih standardih za vsako aglomeracijo na območju občine za področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda, in sicer najpozneje do 31. marca tekočega leta, za stanje na dan 31. decembra preteklega leta.

(4) Poročilo iz drugega odstavka tega člena izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja javno objavi na svoji spletni strani, podatke iz prejšnjega odstavka pa občina, pri čemer je uporabnikom javne službe odvajanja in čiščenja omogočen vpogled v poročilo in podatke na sedežu izvajalca javne službe odvajanja in čiščenja oziroma občine.

(5) Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja vsako leto predloži podatke o malih komunalnih čistilnih napravah ministrstvu, pristojnemu za okolje.

(6) Minister podrobneje določi vsebinske sklope poročila iz drugega odstavka tega člena in podatkov iz tretjega odstavka tega člena.

(7) Ministrstvo pripravi pravila za poročanje letnega poročila in podatkov iz drugega ter podatkov iz tretjega odstavka tega člena in jih objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

45. člen (posebne storitve)

(1) Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda lahko posebne storitve izvaja na infrastrukturi le v soglasju z njenim lastnikom.

(2) Posebne storitve iz prejšnjega odstavka so:

- odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo s površin, ki niso javne površine v skladu s predpisom, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode in ki niso površine iz četrte alineje prve točke tretjega odstavka 38. člena tega zakona,
- odvajanje in čiščenje industrijske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo,
- omogočanje uporabe očiščene komunalne odpadne vode z namenom ponovne uporabe vode.

(3) Pravice in obveznosti v zvezi z odvajanjem in čiščenjem padavinske in industrijske odpadne vode v javno kanalizacijo, ki se ne izvaja v okviru storitev javne službe odvajanja in čiščenja, morajo biti urejene s pogodbo med lastniki in upravljavci javne kanalizacije ter uporabniki posebnih storitev.

(4) Izvajanje posebnih storitev ne sme ustvarjati negativne razlike med prihodki in odhodki. Presežek prihodkov nad odhodki posebnih storitev se upošteva tako, da se zmanjša lastna cena javne službe odvajanja in čiščenja.

(5) Dovoljenje za ponovno uporabo očiščene komunalne odpadne vode lahko ministrstvo podeli v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, če ponovna uporaba očiščene komunalne odpadne ni v nasprotju s predpisom, ki določa sprejem načrtov upravljanja voda na vodnih območjih in predpisi, ki določajo prepovedi in omejitve rabe voda na vodnih telesih površinskih in podzemnih voda.

(6) Vlada podrobneje določi minimalne zahteve za ponovno uporabo vode in pogoje ter način za pridobitev dovoljenja za ponovno uporabo očiščene komunalne odpadne vode iz prejšnjega odstavka tega člena.

IV.EVIDENTIRANJE INFRASTRUKTURE

46. člen (evidentiranje podatkov o omrežjih in objektih infrastrukture)

(1) Infrastruktura se evidentira v zbirnem katastru in upravljavskem katastru.

(2) Pristojni organ za geodetske zadeve v zbirnem katastru vodi podatke o:

- javnem vodovodu, in
- javni kanalizaciji.

(3) Za infrastrukturo iz prejšnjega odstavka se v zbirnem katastru evidentirajo naslednji podatki:

- identifikacijska oznaka objekta ali omrežja,
- vrsta objekta ali omrežja,
- klasifikacijska številka,
- lastnik objekta ali omrežja,
- upravljavec objekta ali omrežja,

- lokacija objekta ali omrežja,
- tehnične lastnosti objekta ali omrežja,
- lokacija priključitve na javno omrežje, če gre za evidentiranje javnega vodovoda ali javne kanalizacije, in
- drugi podatki iz petega odstavka tega člena.

(4) Identifikacijsko oznako objekta dodeli organ za geodetske zadeve ob vpisu objekta ali omrežja infrastrukture v zbirni kataster.

(5) Za potrebe povezave zbirnega katastra z upravljavskim katastrom upravljavec v upravljavskem katastru določi povezovalni identifikator in ga posreduje skupaj s podatki iz tretjega odstavka tega člena pristojnemu organu za geodetske zadeve.

(6) Minister, pristojen za prostor, podrobneje predpiše podatke iz upravljavskega katastra iz prvega odstavka tega člena in podatke iz drugega ter tretjega odstavka tega člena, način določitve identifikacijskih oznak objektov in omrežij ter šifrante.

47. člen **(vpis podatkov v zbirni kataster)**

(1) Vloga za vpis podatkov o infrastrukturi v zbirni kataster se vložijo neposredno pri organu za geodetske zadeve.

(2) Vlogo iz prejšnjega odstavka vložijo investitor gradnje, če gre za novo zgrajen objekt ali upravljavec obstoječe infrastrukture, če ta še ni evidentirana v zbirnem katastru oziroma, če gre za spremembo podatkov o obstoječi infrastrukturi.

(3) V primeru, če gre za novogradnjo, investitor vložijo vlogo za vpis podatkov v zbirni kataster pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Če za infrastrukturo pridobitev uporabnega dovoljenja v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, ni predpisana, se vloga za vpis vložijo najpozneje v 30 dneh po dokončanju posega v prostor.

(4) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena lahko vlogo v primeru novogradnje na podlagi pooblastila investitorja vložijo tudi bodoči upravljavec.

(5) Če kot investitor gradnje infrastrukture za izvajanje javnih služb ni navedena občina, se vlogi za vpis iz prvega odstavka tega člena priloži potrdilo občine, da gre za javno infrastrukturo. Infrastruktura se lahko v zbirni kataster vpiše po potrditvi pravilnosti podatkov s strani bodočega upravljavca.

(6) Vlogi iz drugega odstavka tega člena se priloži elaborat za vpis objekta infrastrukture v zbirni kataster, ki vsebuje podatke iz druge do sedme alineje tretjega odstavka prejšnjega člena. Elaborat se izdelava v digitalni obliki v izmenjevalnih formatih, ki jih v obliki navodil določi pristojni organ za geodetske zadeve.

(7) Spremembo podatkov v zbirnem katastru upravljavec sporoči pristojnemu organu za geodetske zadeve enkrat letno do 31. marca za preteklo koledarsko leto..

(8) Ne glede na prejšnji odstavek se v primeru izbrisa upravljavca spremembe ne sporoči do določitve novega upravljavca infrastrukture, ta pa jo mora sporočiti v roku 30 dni od prevzema upravljanja.

(9) Vlada podrobneje določi oddajo vloge, vsebino elaborata iz šestega odstavka tega člena in ostale pogoje, potrebne za izvajanje določb tega člena.

48. člen **(dostop do podatkov)**

- (1) Podatki iz tretjega odstavka 46. člena tega zakona niso javni.
- (2) Vlada podrobneje določi podatke iz drugega odstavka 46. člena tega zakona.

V. NADZOR

49. člen (inšpekcijski nadzor)

- (1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki se nanašajo na obveznosti izvajalca javne službe in občine na področju oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja opravlja inšpekcija, pristojna za vode.
- (2) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki se nanašajo na zaračunavanje cen izvajanja javnih služb, opravlja inšpekcija, pristojna za trg.
- (3) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki se nanašajo na posebne storitve za področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda, opravlja inšpekcija, pristojna za okolje.
- (4) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki se nanašajo na evidentiranje infrastrukture, opravlja inšpekcija, pristojna za geodetsko dejavnost.
- (5) Nadzor nad izvajanjem občinskih predpisov, sprejetih na podlagi tega zakona, opravljajo občinski inšpekcijski organi.

50. člen (ukrepi inšpektorja)

Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen ta zakon, ali predpis, izdan na njegovi podlagi, odredi:

- ukrepe, da se nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki jih ugotovi, odpravijo v roku, ki ga določi;
- izvedbo ukrepov za zagotovitev izpolnjevanja predpisanih obveznosti;
- omejitev oziroma prilagoditev izvajanja javne službe v roku, ki ga določi;
- izvajalcu javne službe pripravo elaborata z vsemi predpisanimi vsebinami iz 16. člena tega zakona;
- izvajalcu javne službe izvajanje obveznosti iz 27. in 38. člena tega zakona;
- izvajalcu javne službe omejitev oziroma prilagoditev izvajanja posebnih storitev iz 35. in 45. člena tega zakona, v roku, ki ga določi;
- druge ukrepe v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi;
- izvajalcu javne službe, da odpravi nepravilnosti v skladu z tretjim in četrtem odstavkom 28. člena tega zakona;
- izvajalcu javne službe, da odpravi nepravilnosti v skladu z drugim in tretjim odstavkom 41. člena tega zakona;
- pripravo programa izvajanja javne službe iz 33. in 43. člena tega zakona;
- pripravo poročil o izvajanju javne službe iz 34. in 44. člena tega zakona.

VI. KAZENSKÉ DOLOČBE

51. člen**(prekrški izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo in odgovorne osebe občine)**

(1) Z globo od 4.000 eurov do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo, če:

- ne pripravi elaborata v skladu s 16. členom tega zakona;
- ne izpolni svojih obveznosti v skladu s prvim, drugim, tretjim in četrtem odstavkom 17. člena tega zakona;
- ne izpolni svojih obveznosti v skladu s prvim odstavkom 20. člena tega zakona;
- ne izpolni svojih obveznosti v skladu s prvim odstavkom 21. člena tega zakona;
- ne zagotavlja izvajanja storitev javne službe oskrbe s pitno vodo v skladu s petim odstavkom 27. člena tega zakona;
- prepusti podizvajalcu izvajanje obveznih nalog v nasprotju s tretjim in četrtem odstavkom 28. člena tega zakona;
- ne posreduje podatkov v evidenco o javni službi oskrbe s pitno vodo v skladu z 32. členom tega zakona;
- ne objavi programa oskrbe s pitno vodo na način ali v roku iz prvega odstavka 33. člena tega zakona;
- uporabnikom javne službe ne omogoči vpogleda v program oskrbe s pitno vodo v skladu s prvim odstavkom 33. člena tega zakona;
- ne posreduje potrjenega programa oskrbe s pitno vodo na način ali v roku iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona;
- ne posreduje letnega poročila o izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo na način in v roku iz prvega in četrtega odstavka 34. člena tega zakona;
- ne objavi letnega poročila o izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo na način iz drugega odstavka 34. člena tega zakona;
- ne omogoči vpogleda v letno poročilo o izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo na način iz drugega odstavka 34. člena tega zakona.

(2) Z globo od 2.000 eurov do 4.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo.

(3) Z globo od 2.000 eurov do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba občine, če občina:

- ne posreduje podatkov v skladu z drugim in tretjim odstavkom 8. člena tega zakona;
- izvaja javno službo v nasprotju s prvim odstavkom 28. člena tega zakona;
- ne vodi evidence v skladu s šestim odstavkom 28. člena tega zakona;
- ne posreduje podatkov o območjih javnega vodovoda v roku iz tretjega odstavka 30. člena tega zakona;
- ne objavi programa oskrbe s pitno vodo na način in v roku iz prvega in tretjega odstavka 33. člena tega zakona;
- ne pošlje letnega poročila o standardih opremljenosti na način in v roku iz prvega in petega odstavka 34. člena tega zakona;
- ne objavi letnega poročila o izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo na način iz drugega odstavka 34. člena tega zakona;
- ne omogoči vpogleda v letno poročilo o izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo na način iz drugega odstavka 34. člena tega zakona.

52. člen**(prekrški izvajalca javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda in odgovorne osebe občine)**

(1) Z globo od 4.000 eurov do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja, ki je pravna oseba, če:

- ne pripravi elaborata v skladu s 16. členom tega zakona;
- ne izpolni svojih obveznosti v skladu s prvim, drugim, tretjim in četrtem odstavkom 17. člena tega zakona;
- ne izpolni svojih obveznosti v skladu z drugim do šestim odstavkom 20. člena tega zakona;

- ne izpolni svojih obveznosti v skladu s prvim odstavkom 22. člena tega zakona;
- ne izvaja javne službe v skladu z drugim odstavkom 38. člena tega zakona;
- ne izvaja obveznih storitev ali obvezne storitve za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo v skladu s 1. točko tretjega odstavka 38. člena tega zakona;
- ne izvaja obveznih storitev ali obveznih storitev za objekte, ki niso priključeni na javno kanalizacijo v skladu z 2. točko tretjega odstavka 38. člena tega zakona;
- izvaja posebne storitve v nasprotju s 45. členom tega zakona;
- prepusti podizvajalcu izvajanje obveznih nalog v nasprotju z drugim in tretjim odstavkom 41. člena tega zakona;
- ne vodi evidence o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja v skladu z 42. členom tega zakona;
- ne objavi programa izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja v skladu z 43. členom tega zakona;
- ne pošlje ministrstvu oziroma ministrstvu, pristojnemu za okolje, poročila ali podatkov iz 44. člena tega zakona.

(2) Z globo od 2.500 eurov do 10.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 eurov do 4.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(4) Z globo od 2.000 eurov do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba občine, če občina:

- ne posreduje podatkov v skladu z drugim in tretjim odstavkom 8. člena tega zakona,
- izvaja javno službo v nasprotju s prvim odstavkom 41. člena tega zakona,
- ne vodi evidence v skladu s tretjim odstavkom 41. člena tega zakona,
- ne objavi programa odvajanja in čiščenja odpadne vode na način ali v roku iz prvega in tretjega odstavka 43. člena tega zakona,
- ne posreduje podatke o doseženih oskrbovalnih standardih iz tretjega odstavka 44. člena tega zakona na način in v roku iz prvega in tretjega odstavka 44. člena tega zakona,
- ne objavi podatkov o doseženih oskrbovalnih standardih na način iz četrtega odstavka 44. člena tega zakona,
- ne omogoči vpogleda v podatke o doseženih oskrbovalnih standardih na način iz četrtega odstavka 44. člena tega zakona.

53. člen

(prekrški v zvezi z vpisom podatkov o infrastrukturi v zbirni kataster)

(1) Z globo od 2.000 do 9.000 eurov se za prekršek kaznuje investitor ali upravljavec objekta infrastrukture, ki je pravna oseba, ki ne sporoči vsake spremembe podatkov, vpisanih v zbirni kataster za infrastrukturo in če ne vloži vloge za vpis podatkov v zbirni kataster za infrastrukturo, ki še ni vpisana v zbirni kataster iz 47. člena tega zakona.

(2) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 500 do 3.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

54. člen

(izrekanje globe v hitrem postopku)

(1) Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

(2) Poleg splošnih pravil za odmero sankcije iz zakona, ki ureja prekrške, se pri določanju višine globe upoštevajo posledice izvršitve prekrška na okolje.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

55. člen

(uskladitev predpisov in medsebojnih razmerij)

(1) Občine uskladijo predpise, ki urejajo izvajanje javnih služb na podlagi tega zakona, najpozneje v petih letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek pa v primeru, da se občina od uveljavitve tega zakona odloči za izvajanje oskrbe s pitno vodo v obliki neprofitne koncesije, lahko sklene le koncesijske pogodbe v skladu s prvim in drugim odstavkom 28. člena tega zakona.

56. člen

(prenehanje veljavnosti koncesijskih pogodb)

(1) Koncesijske pogodbe za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo, ki so bile veljavno sklenjene v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe, na dan uveljavitve 70.a člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a), veljajo do poteka roka njihove veljavnosti, vendar ne dalj kot pet let od začetka veljavnosti tega zakona.

(2) Če je izvajalec z občino sklenil koncesijsko pogodbo, v kateri je določen model, po katerem se določi cena uporabe infrastrukture in opravljanja storitev javne službe za čas trajanja koncesije, pred uveljavitvijo Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 63/09), se določbe poglavja 2.2. Cena občinske javne službe zanj ne uporabljajo.

(3) Koncesionar, ki ima veljavno sklenjeno koncesijsko pogodbo iz prvega odstavka tega člena in mu ta preneha po petih letih od začetka veljavnosti tega zakona, je ob prenehanju koncesijske pogodbe v skladu s prvim odstavkom tega člena, upravičen do nadomestila v višini 2 odstotkov povprečno angažiranih sredstev izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo, v preteklih treh koledarskih letih, za posamezno leto, vendar ne več kot za pet let od začetka veljavnosti tega zakona.

(4) Nadomestilo iz prejšnjega odstavka se izplača iz državnega proračuna.

57. člen

(začetek uporabe določb o podizvajanju nalog oziroma storitev javnih služb)

Tretji in četrti odstavek 28. člena tega zakona in drugi in tretji odstavek 41. člena tega zakona se začnejo uporabljati tri leta od uveljavitve tega zakona.

58. člen

(prva izdelava primerjalne analize)

Primerjalno analizo iz tretjega odstavka 18. člena tega zakona ministrstvo prvič izdelava v štirih letih od uveljavitve tega zakona.

59. člen
(predpisi vlade)

Vlada izda predpise iz tega zakona v osemnajstih mesecih od uveljavitve tega zakona.

60. člen
(predpisi ministra)

Minister oziroma minister, pristojen za prostor, izda predpise iz tega zakona v osemnajstih mesecih od uveljavitve tega zakona.

61. člen
(prenehanje veljavnosti podzakonskih predpisov in njihova uskladitev)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 35/06, 41/08, 28/11, 88/12 in 44/22-ZVO-2).

(2) Do uveljavitve predpisa iz tretjega odstavka 7. člena tega zakona se za izvajanje 7. člena tega zakona uporablja zakon, ki ureja graditev objektov.

(3) Do uveljavitve predpisov iz 59. člena tega zakona ostanejo v veljavi naslednji podzakonski predpisi, izdani na podlagi 149. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20), če niso v nasprotju z določbami tega zakona:

- Uredba o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12),
- Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17 in 78/19), in
- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19 in 194/21).

(4) Do uveljavitve predpisa iz 60. člena tega zakona ostane v veljavi Pravilnik o katastrih gospodarske javne infrastrukture javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 28/11, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3), izdan na podlagi 89. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09 in 80/10 – ZUPUDPP), če ni v nasprotju z določbami tega zakona.

62. člen
(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Člen določa predmet zakona, ki je celovita ureditev izvajanja gospodarskih javnih služb varstva okolja, razen javnih služb s področja odpadkov in urejanja javnih površin. Ta zakon določa še lastno oskrbo s pitno vodo, če se zagotavlja z zasebnim vodovodom, ki ni javna služba.

K 2. členu

Člen določa namen zakona, ki je zagotavljanje javnih dobrin s strani države oziroma občine.

K 3. členu

Cilj predloga zakona je zagotoviti izvajanje javnih služb na zanesljiv, učinkovit in pregleden način ob upoštevanju varovanja okolja in uporabnikov javnih storitev.

K 4. členu

Člen določa pomen izrazov, ki se uporabljajo v zakonu.

K 5. členu

Člen določa, da sta oskrba prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev, ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda občinski javni službi in da mora infrastrukturo za njihovo izvajanje zagotoviti občina.

K 6. členu

Člen določa, da so objekti in naprave, potrebni za izvajanje javnih služb, infrastruktura, ki mora biti evidentirana v zbirnem katastru infrastrukture, v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora in evidentiranje infrastrukture. Določeno je, da je najemnina, ki jo izvajalec občinske javne službe plačuje za uporabo infrastrukture, namenski prejemek občinskega proračuna. Z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun, se določi, da se navedena sredstva lahko porabijo le za investicije in vzdrževalna dela na tisti infrastrukturi, za katero je bila zaračunana ali gradnja infrastrukture, ki je določena z načrtom razvojnih programov občinskega proračuna. Če znesek zaračunane najemnine presega potrebni znesek investicij in vzdrževalnih del na infrastrukturi, za katero je bila zaračunana in ta znesek ni predviden za namene gradnje infrastrukture, se lahko najemnina začasno nameni tudi za investicije in vzdrževalna dela na drugi infrastrukturi za izvajanje javnih služb iz tega zakona, pri čemer pa morajo biti sredstva na razpolago, ko nastopijo investicijske potrebe za infrastrukturo javne službe za katero so bila sredstva zbrana. Občina lahko sredstva za investicije in vzdrževalna delan na infrastrukturi porabi le na podlagi sprejetega štiriletnega investicijskega načrta, o zbranih in porabljenih namenskih prejemkih pa mora poročati ministrstvu.

K 7. členu

Člen določa gradnjo in vzdrževanje v javno korist na način, da vključuje natančne kriterije in pogoje pod katerimi so vzdrževalna dela v javno korist dopustna.

K 8. členu

Člen določa, da pristojno ministrstvo zaradi izvajanja nalog in postopkov po tem zakonu vodi evidenco izvajalcev javnih služb, ki vsebuje zlasti: firmo in sedež osebe ter način, vrsto, obseg in območje izvajanja javne službe. V primeru spremembe pristojni organ občine pristojnemu ministrstvu v 8 dneh od nastale spremembe pisno sporoči podatke o izvajalcih občinskih javnih služb, ki so potrebni za vodenje evidence. Podatki iz evidence izvajalcev javnih služb so javni.

K 9. členu

Člen določa, da mora občina zagotoviti izvajanje občinskih javnih služb in predpisati njihovo ureditev v skladu z določbami tega zakona, na njegovi podlagi sprejetimi predpisi ter predpisati nadzor nad izvajalci in uporabniki javnih služb.

S predlagano določbo se občine spodbuja k povezovanju, če za to obstajajo geografske, ekonomske in tehnične možnosti, z namenom bolj učinkovitega izvajanja javnih služb.

Člen nadalje določa strokovni nadzor nad izvajalci javnih služb in uporabniki po vzoru ureditve v veljavnem zakonu, ki ureja varstvo okolja.

K 10. členu

Člen določa, da objekti, naprave, sistemi in zmogljivosti izvajalca javne službe in njihove premoženjske pravice, ki so nujno potrebni za nemoteno izvajanje javne službe, ne morejo biti predmet izvršbe ali prodaje v stečajnem postopku ali postopku prisilne likvidacije v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo, ter zakonom, ki ureja postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja, razen če se z izvršbo ali prodajo v postopku stečaja ali prisilne likvidacije zagotavljata celovitost in nemoteno izvajanje javne službe. Ne glede na predpise, ki urejajo poslovanje stečajnega dolžnika po začetku stečajnega postopka, je stečajnemu dolžniku, ki je izvajalec javne službe, dovoljeno nadaljevanje poslovanja v zadevah, ki so nujno potrebne za zagotavljanje neprekinjenega izvajanja javne službe. Stečajni upravitelj mora v tem primeru poskrbeti, da se opravljanje nalog, ki so nujno potrebne za zagotavljanje neprekinjenega izvajanja javne službe, zagotovi v neokrnjenem obsegu.

K 11. členu

Člen opredeljuje omejitve pravice do stavke za delavce pri delodajalcih, ki opravljajo javno službo po tem zakonu in morajo med stavko opravljati dela in naloge, ki so nujno potrebne, in sicer tako, da je zagotovljeno doseganje minimalnih zahtev za izvajanje storitev javne službe.

K 12. členu

Člen določa opravljanje javne službe tudi ob nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile, v okviru objektivnih možnosti.

K 13. členu

Člen opredeljuje razloge za odvzem koncesije, če se javna služba izvaja na podlagi koncesijske pogodbe.

K 14. členu

Člen določa zavezanca za plačilo obvezne javne službe, ki je v primeru javne službe oskrbe s pitno vodo in javne službe odvajanja in čiščenja, uporabnik javne službe, v skladu s tem zakonom.

K 15. členu

Člen določa, kako se določi cena občinske javne službe in kaj pri tem preveri občina. Ceno določi občinski svet na osnovi odloka o ceni javne službe. V primeru, ko imajo občine skupnega izvajalca javne službe se lahko odločitve v zvezi s ceno javne službe prenesejo na svet ustanoviteljic v primeru izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo oziroma svet ustanoviteljic ali svet koncedentov za izvajanje javnih služb odvajanja in čiščenja odpadne vode, skladno z Zakonom o lokalni samoupravi. Člen določa tudi, da se v primeru, ko se javna infrastruktura, namenjena oskrbi s pitno vodo na območju občine, nahaja zunaj te občine v omrežnino šteje tudi sorazmerni del stroškov te javne infrastrukture. Člen določa, da se pri določanju cene javne službe upoštevajo upravičeni stroški javnih služb povezani z izvajanjem storitev javnih služb in del stroškov infrastrukture, sorazmeren z deležem zmogljivosti infrastrukture namenjene uporabnikom storitev infrastrukture. Člen določa tudi, da se na posameznega uporabnika javne službe lahko prenesejo stroški javne infrastrukture, ki bremenijo uporabnika javne službe sorazmerno s stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti infrastrukture javne službe po posameznih letih v življenjski dobi javne infrastrukture. Upoštevanje izkoriščenosti gospodarske javne infrastrukture omogoča občinam in izvajalcem da obračunavajo amortizacijo na način, ki čim bolj enakomerno obremeni vse priključene uporabnike v celotni življenjski dobi gospodarske javne infrastrukture.

K 16. členu

Člen določa oblikovanje cene občinske javne službe. Predlog cen pripravi izvajalec javne službe za prihodnje obračunsko obdobje v tekočem obračunskem obdobju z elaboratom o oblikovanju cene javne službe tako, da se zagotavlja učinkovito in gospodarno izvajanje storitev javne službe in dolgoročna stabilnost cene. Člen določa tudi preteklo in prihodnje obračunsko obdobje. Poračun se izvaja vsako leto, zato ni potrebe po večletnem poročilu. Pri oblikovanju cen gre za postopek, pri katerem se cena za prihodnje obdobje določi na podlagi predvidevanj stroškov vhodnih elementov in prihodkov od prodanih proizvodov oz. storitev. Glede na to da gre za napoved gibanja cen v prihodnosti na strani vhodnih stroškov je potrebno pri tem razmisliti, ali bodo cene vhodnih stroškov v prihodnjem obdobju enake, višje ali nižje.

Člen nadalje določa obvezne sestavine elaborata, ki ga mora izvajalec javne službe pripraviti za prihodnje obračunsko obdobje v tekočem obračunskem obdobju. Člen še določa, da mora izvajalec ločeno računovodsko spremljati prihodke in odhodke za posamezno javno službo in tržne dejavnosti.

K 17. členu

Člen določa poziv izvajalcu občinske javne službe v primeru, če občina pri pregledu elaborata o oblikovanju cene ugotovi, da elementi predlagane cene ali njen izračun v predračunskem obdobju niso oblikovani v skladu z zakonom in podzakonskimi akti. Določeno je, da je Načrt za povečanje stroškovne učinkovitosti obvezni sestavni del elaborata, če občina pri pregledu elaborata o oblikovanju cene ugotovi, da predlog cene predstavlja rast cene, ki za več kot tri odstotne točke letno presega povprečni indeks rasti cen življenjskih potrebščin, objavljen na spletni strani organa, pristojnega za statistiko, v preteklem triletnem obdobju, od izvajalca javne službe zahteva, da ob upoštevanju vzdržnosti izvajanja javne službe.

Občina lahko sprejme ceno, ki je drugačna od predlagane. Prav tako bo v primeru javnega podjetja občina kot ustanoviteljica soočena z zahtevo po dokapitalizaciji javnega podjetja v primeru slabega poslovanja oz. "prenizkih cen storitev". Ena izmed nalog občine je vršiti nadzor nad izvajalcem in terjati odgovornost v primeru slabega poslovanja. Prav tako lahko občina določi ceno, ki presega omejitve rasti cene, če občinski svet soglaša s predloženim načrtom za povečanje stroškovne učinkovitosti izvajanja javne službe, ki ga je občini predložil izvajalec javne službe.

K 18. členu

Člen določa, da izvajalec javne službe vsako leto najpozneje do konca tekočega leta občini pošlje elaborat o oblikovanju cene, ki je priloga akta občinskega sveta, s katerim občina določi ceno. Prav tako do konca 31. 3. tekočega leta izvajalec pošlje podatke o ceni javne službe za preteklo koledarsko leto. Ministrstvo na podlagi poročenih podatkov pripravi primerjalno analizo učinkovitosti in gospodarnega izvajanja javnih služb.

K 19. členu

Člen določa, da se cena ali enota, s katero se merijo storitve med uporabniki, ne smejo razlikovati. Prav tako do razlik ne sme prihajati med skupinami uporabnikov. To pomeni, da mora biti cena na enoto storitve za vse uporabnike, ki imajo v posamezni občini skupnega izvajalca, enaka. Podobno velja za subvencijo, kadar je omrežnina ali cena storitve posamezne obvezne javne službe subvencionirana. Prav tako se morajo za vse uporabnike uporabljati enake enote za merjenje porabe storitev javne službe. Torej nobena diskriminacija ni dopustna. Elaborat pripravi izvajalec javne službe in predlaga ceno javne službe. To pomeni da so cene enotne na izvajalca. Seveda lahko občina, ki ima več izvajalcev določi enotno ceno za vse. Diferenciacija cen je bila ukinjena že z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Zakon v tem delu povzema dosedanje ureditev, ki se je v tem delu izkazala za dobro.

K 20. členu

Člen določa merske enote za obračun opravljene javne službe in sicer za storitve oskrbe s pitno vodo, storitve odvajanja in čiščenje komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z javnih površin ter storitve odvajanje in čiščenja padavinske vode s streh. Z namenom obračuna storitve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, kjer ni mogoče izmeriti količine dobavljene pitne vode se doda določba, ki omogoča, da izvajalec javne službe podatke o stalnih in začasno prijavljenih prebivalcih pridobi od občine.

K 21. členu

Člen določa enoto mere za obračun omrežnine za oskrbo s pitno vodo. Določa tudi, da se plačilo za vodno pravico za posameznega uporabnika določi sorazmerno glede na faktor omrežnine.

K 22. členu

Člen določa enote za obračun omrežnine za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z javnih površin.

K 23. členu

Člen določa enote za obračun omrežnine za odvajanje in čiščenje padavinske vode s streh.

K 24. členu

Člen določa, da se znesek za plačilo posamezne občinske javne službe uporabniku obračuna mesečno na podlagi količine opravljenih storitev posamezne javne službe skladno s cenikom, ki ga na svojih spletnih straneh objavi izvajalec. Izvajalec za uporabnike najmanj enkrat letno ugotavlja dejansko

količino opravljenih storitev posamezne javne službe. V vmesnem obdobju lahko izvajalec količino opravljenih storitev oceni in obračuna na podlagi podatkov o povprečni količini opravljenih storitev v preteklem obračunskem obdobju, ki jih je izvajalec opravil za svoje uporabnike. Kadar to ni mogoče, se upošteva zadnji razpoložljivi uradni podatek Statističnega urada Republike Slovenije o povprečni količini storitev, opravljenih za uporabnike.

K 25. členu

Člen določa odbitne postavke za izračun cene posamezne obvezne javne službe. Odbitne postavke se upoštevajo pri izračunu cene storitev javne službe in pri izračunu omrežnine. Odbitne postavke se izračunavajo za preteklo obdobje. V tekočem obračunskem obdobju, ko so na voljo podatki o količinah ter o realiziranih prihodkih in stroških, se ugotavlja razlika med načrtovanimi in realiziranimi stroški in prihodki. Ta razlika se v celoti upošteva pri izračunu cene za prihodnje obračunsko obdobje. Člen določa tudi kdaj so prihodki javne službe prekomerni in sicer je to v primeru, ko prihodki javne službe v preteklem obračunskem obdobju presegajo upravičene stroške, znižane za odbitne postavke za več kot 10 odstotkov. Namen odbitnih postavk je, da poleg prihodkov iz javne službe tudi ostali prihodki, ki se ustvarjajo (s posebnimi storitvami), prispevajo k javni službi na način, da znižujejo stroške oziroma posledično ceno javne službe. Do določene meje lahko tako izvajalec presežek prihodkov nad upravičenimi stroški (znižanimi za odbitne postavke) upošteva za zniževanje cene javne službe, v kolikor pa ta presežek predstavlja prekomerne prihodke (kot so določeni v členu), pa jih mora vrniti uporabnikom javne službe. Izvajalec mora tako skladno s predpisi iz področja računovodstva ustrezno ločeno evidentirati stroške in prihodke iz posamezne vrste dejavnosti. Namen te določbe je skladen s 6. členom Sklepa Komisije z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (2012/21/EU), ki od izvajalcev javnih služb zahteva vračilo prekomernih prihodkov.

K 26. členu

Člen določa vsebino odloka o ceni občinske javne službe. Navedeni odlok ni akt, s katerim občina vsako leto sprejme (določi) ceno posamezne občinske javne službe. Za uporabnike je z vidika pravne urejenosti in varnosti koristno, da je vsebina občinskih odlokov, ki ureja cene, urejena z zakonom. Posledično so tudi odloki med seboj primerljivi. Na ta način je zagotovljen nadzor nad elementi cene in njihove višine. Odlok o ceni občinske javne službe je potreben, ker ureja postopke in sestavino ter nadzor nad cenami javne službe. Cena pa se lahko sprejme z aktom občinskega sveta, ki ni nujno odlok.

K 27. členu

Določene so storitve javne službe oskrbe s pitno vodo. Poleg oskrbe iz javnega vodovoda se v okviru javne službe uvaja možnost oskrbe s pitno vodo na tehnično izvedljiv način tam, kjer ni možnosti oskrbovanja iz javnega vodovoda ali lastne oskrbe s pitno vodo. Določene so naloge, ki jih mora zagotavljati izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo v okviru javne službe.. Predlog člena ureja tudi obveznost, da ima zasebni vodovod upravljalca pod določenimi pogoji in da mora pitna voda iz zasebnega vodovoda izpolnjevati zahteve glede zagotavljanja zdravstveno ustrezne in skladne pitne vode v skladu s predpisi, ki urejajo pitno vodo.

K 28. členu

Oblike zagotavljanja javne službe oskrbe s pitno vodo so javno podjetje ali javni gospodarski zavod, oba v sto odstotni občinski lasti, režijski obrat v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe ali v obliki neprofitne koncesije, ki jo izvaja javno podjetje v stoddstotni občinski lasti.

Neprofitno koncesijo lahko občina, ki za oskrbo s pitno vodo nima svojega javnega podjetja, javnega gospodarskega zavoda ali režijskega obrata, podeli le javnemu podjetju v stoddstotni občinski lasti sosednje občine. To javno podjetje mora za izvajanje javne službe uporabljati zakon, ki ureja javno naročanje.

Občina, ki podeli neprofitno koncesijo javnemu podjetju, ima na ozemlju svoje občine lahko le enega izvajalca oskrbe s pitno vodo.

Člen nadalje določa, da izvajalec javne službe izvajanja določenih nalog ne sme prepustiti podizvajalcu. Občina mora zagotavljati vodenje evidence upravljalcev javnih vodovodov na svojem območju.

Za vsa vprašanja, ki se nanašajo na položaj javnega podjetja, se uporabljajo predpisi, ki urejajo položaj podjetij oziroma gospodarskih družb skladno z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe.

K 29. členu

Uporabnik javne službe oskrbe s pitno vodo je lastnik ali najemnik objekta ali dela objekta, ki je priključen na javni vodovod.. Uporabnik javne službe v primeru oskrbe zunanjega javnega hidrantnega omrežja za gašenje požarov s pitno vodo, in oskrbe s pitno vodo, ki je namenjena splošni rabi, kot je pitnik na javni površini, je občina.

K 30. členu

Občina mora z javnim vodovodom opremiti aglomeracije za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev. Določena je tudi obveznost občine, da določi območje javnega vodovoda, ki je podlaga za obveznost priključitve na javni vodovod. Poleg tega je občina, na območju katere leži objekt, mnenjedajalec za izdajanje projektnih pogojev in mnenj glede priključitve objektov ali delov objektov na javni vodovod v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Nepooblaščen posegi v javni vodovod so prepovedani.

K 31. členu

Zaradi izboljšanja dostopa do pitne vode mora občina na svojem območju zagotoviti pitnike in javno objaviti podatke o njihovih lokacijah in delovanju. Pitnik je naprava na javni površini, iz katere teče pitna voda in je priključena na javni vodovod ter je namenjen splošni rabi in praviloma obratuje od pomladi do jeseni, ko ni nevarnosti zmrzali.

K 32. členu

Ministrstvo vodi evidenco o oskrbi s pitno vodo. Podatke, ki se vodijo v evidenci, sporočajo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo in občine. Podatki o javnih vodovodih iz evidence se elektronsko povezujejo z zbirnim katastrom s povezovalnim identifikatorjem.

K 33. členu

Javna služba se izvaja v skladu s programom oskrbe s pitno vodo, ki se pripravi za obdobje štirih koledarskih let. Določen je tudi postopek priprave in sprejema programa oskrbe s pitno vodo ter njegovih sprememb, način posredovanja pristojnemu ministrstvu ter roki.

K 34. členu

Določen je način posredovanja letnega poročila o izvajanju javne službe s strani izvajalca javne službe in poročila o standardih opremljenosti s strani občine pristojnemu ministrstvu, roki posredovanja ter obveznost omogočitve vpogleda v letno poročilo in poročilo o standardih opremljenosti.

K 35. členu

Javna infrastruktura se prvenstveno uporablja za izvajanje obveznih storitev javne službe oskrbe s pitno vodo, ob soglasju lastnika te infrastrukture pa se le-ta lahko uporablja tudi za izvajanje posebnih storitev, kot na primer uporaba javne infrastrukture za drugo neposredno rabo vode v skladu z zakonom, ki ureja vode, pri čemer se ne sme ustvarjati negativne razlike med prihodki in odhodki, ki izvirajo iz tega naslova. Člen določa, da izvajanje posebne storitve ne sme biti v nasprotju s pridobljenimi vodnimi pravicami.

K 36. členu

Vlada lahko v primeru posebnih okoliščin določi ceno oskrbe s pitno vodo in količino pitne vode po tej ceni, na osebo za celo državo ali za posamezne dele države. Za posebne okoliščine se štejejo naravne in druge nesreče, ko je motena oskrba s pitno vodo. Vlada lahko ceno oskrbe s pitno vodo določi v višini, ki ne sme presežati najvišje cene oskrbe s pitno vodo, ki je v tej občini veljala v letu pred letom zaprosila za več kot 30 odstotkov. Stroške dobave pitne vode, ki presegajo prihodke od dobave pitne vode, krije država.

K 37. členu

Izvajalec javne službe lahko prekine ali omeji oskrbo s pitno vodo, pri tem pa so določene obveznosti izvajalca javne službe, ki so odvisne od razlogov in časa trajanja prekinitve oziroma omejitve oskrbe s pitno vodo. Eden od razlogov so tudi nepredvidena gradbena dela, to so gradbena dela, ki jih povzročijo nepredvidene situacije na obstoječem vodu in zaradi katerih je treba izvesti dela na obstoječem vodu, ki jih ni možno vnaprej predvideti (npr. poškodba obstoječega vodovoda pri gradnji drugega voda). Poleg

tega lahko izvajalec javne službe uporabniku prekine oskrbo s pitno vodo, če uporabnik s svojim ravnanjem ogroža nemoteno in varno oskrbo s pitno vodo drugih uporabnikov javne službe, razen, če je edini razlog prekinitve nezmožnost plačila stroškov s strani uporabnika. V primeru prekinitve ali omejitve oskrbe s pitno vodo, mora izvajalec javne službe obvestiti uporabnike, v primeru prekinitve, ki traja dlje od 24 ur, pa mora uporabnikom javne službe zagotoviti minimalno količino pitne vode.

K 38. členu

Določen je obseg izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, opredeljene so storitve v okviru javne službe ter naloge javne službe (za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo in za objekte, ki niso priključeni na javno kanalizacijo). V členu opredeljene javne službe služijo tudi določitvi nalog, ki se jih ne sme prepustiti v podizvajanje, kot določeno v drugem odstavku 40. člena. Nadalje člen določa obveznost Vlade, da podrobneje določi vsebine, ki po svoji naravi niso del zakonske materije.

K 39. členu

Določeni so uporabniki javne službe v objektih ali delih objekta ter obveznost lastnikov objektov, da odpadno vodo na območju, opremljenim z javno kanalizacijo, odvajajo v javno kanalizacijo. Člen nadalje določa tudi kdo lahko izvaja obveznosti uporabnika javne službe z namenom, da čim bolj celovite ureditve.

K 40. členu

Vsebovane so določbe glede zahtev upravljanja javne kanalizacije, obveznost zagotavljanja opremljenosti aglomeracij z namenom izvajanja storitev, zahtev priključitve uporabnika na javno kanalizacijo, saj čim številčnejša priključitev pripomore k ciljem varovanja okolja in voda. Člen nadalje določa obveznost občine kot mnenjedajalca za izdajanje projektnih pogojev in mnenj glede odvajanja in čiščenja in priključevanja na javno kanalizacijo, kar je podrobneje urejeno v gradbenih predpisih.

K 41. členu

Določene so štiri oblike zagotavljanja javne službe (javno podjetje, koncesija, javni gospodarski zavod, režijski obrat), ki jih ureja krovni Zakon o gospodarskih javnih službah. Kljub temu, da je iz evidenc, ki jih vodi ministrstvo pristojno za vode, razvidno, da javno službo odvajanja in čiščenja nobena občina ne izvaja v obliki javnega gospodarskega zavoda, je predlagatelj zakona ocenil, da ni razloga za črtanje te oblike izvajanja javne službe.

Člen nadalje ureja, katerih bistvenih delov izvajanja javne službe, opredeljenih v 37. členu zakona, ne sme prepustiti podizvajalcu. Namen te določbe je povečati transparentnost izvajanja in poročanja o izvajanju javne službe, saj se s tem doseže, da bistvene dele javne službe lahko izvaja le izvajalec, ki je bil za to določen, ta pa o tem izvajanju tudi poroča.

K 42. členu

V členu je predpisana evidenca o odvajanju in čiščenju, ki jo vodi ministrstvo, pri čemer evidenca zajema podatke o javni kanalizaciji, upravljavcih te javne kanalizacije in podatke o izvedenih ukrepih. Vrste podatkov, ki se zbirajo v navedeni evidenci se podrobneje določi v predpisu vlade, ki ureja to javno službo. Pri tem je določeno, da se evidenca o odvajanju in čiščenju ter evidenca izvajalcev javne službe povezuje z zbirnim katastrom, z namenom večje preglednosti stanja v naravi in posledično bolj učinkovitega nadzora.

K 43. členu

Podane so določbe glede obveznosti priprave programa odvajanja in čiščenja odpadne vode, ki ga pripravi izvajalec javne službe za obdobje štirih koledarskih let. Program objavita občina in izvajalec javne službe na svojih spletnih straneh. Namen priprave programa na občino natančno je omogočiti občanom boljši uvid do stanja znotraj njihove občine. Poleg navedenega bodo lahko pristojni organi na ravni občin z informacijami oziroma s podatki, podanimi na občino natančno, lažje identificirali in posledično reševali iz podatkov prepoznano problematiko.

K 44. členu

Predpisan je način poročanja o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja ter roki za poročanje za občine in izvajalce javne službe. Glede na to, da je odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode občinska javna služba, ki pa je zaradi vplivov na okolje in vode bistvenega pomena tudi za državno raven je bistveno, da država razpolaga s podatki o izvajanju javne službe. Z namenom pridobitve teh

podatkov predlog zakona določa obveznost poročanja tako izvajalcev javne službe kot občin, vsak v skladu s svojimi pristojnostmi. Le tako lahko ministrstvo dobi vpogled v izvajanje javne službe, ki omogoča pripravo ustreznih in učinkovitih rešitev tako na zakonski kot podzakonski ravni.

K 45. členu

Podane so določbe glede posebnih storitev javne službe, in sicer, katere storitve se štejejo kot posebne ter urejanje pravic in obveznosti v zvezi s tem. Med posebne storitve se dodaja tudi možnost ponovne uporabe vode, pri čemer je določeno, da se ponovna uporaba vode omogoči upoštevajoč predpis, ki določa sprejem načrtov upravljanja voda na vodnih območjih in predpise, ki določajo prepovedi in omejitve rabe voda na vodnih telesih površinskih in podzemnih voda. Zahteve za ponovno uporabo vode in pogoje ter način za pridobitev dovoljenja za ponovno uporabo očiščene komunalne odpadne vode se določi v predpisu vlade. Namen vključitve možnosti ponovne uporabe vode med posebne storitve je povečati učinkovitost gospodarjenja z vodami na način, da se zmanjšuje obremenitve vodnih teles in povečuje sposobnost države, da se prilagodi podnebnim spremembam. Kljub temu da je Slovenija vodnata država je preudarno predhodno omogočiti način ponovne uporabe v primerih, če se pokaže potreba, predvsem zaradi zmanjšane razpoložljivosti ali celo pomanjkanja vode. Ponovna uporaba nadalje prispeva k ohranjanju vodnih virov.

K 46. členu

Člen ureja evidentiranje gospodarske javne infrastrukture varstva okolja, ki se evidentira v upravljavskem katastru in zbirnem katastru gospodarske infrastrukture. Kataster gospodarske javne infrastrukture vodi in vzdržuje pristojni organ za geodetske zadeve. V njih se evidentirajo podrobnejši podatki o gospodarski javni infrastrukturi, ki so pomembni za izvajanje gospodarske javne službe. Določeni so podatki, ki se morajo evidentirati v katastru gospodarske javne infrastrukture.

Vsebina katastra javne infrastrukture državnega in lokalnega pomena kanalizacije ter javnega vodovoda je sicer določena v Pravilniku o katastrih gospodarske javne infrastrukture javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 28/11, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3) Prenos na zakonsko raven je namenjen jasni določitvi obveznosti posredovanja podatkov, katerih poznavanje je ključno pri sprejemanju strateških odločitev za razvoj gospodarskih javnih služb. Evidentiranje gospodarske javne infrastrukture in podatki, ki se morajo evidentirati v katastru gospodarske javne infrastrukture bodo podrobneje določeni v podzakonskem predpisu.

K 47. členu

Člen ureja vpis gospodarske javne infrastrukture varstva okolja v kataster gospodarske javne infrastrukture, ki se vloži neposredno pri organu za geodetske zadeve.

Za vpis je pristojen organ za geodetske zadeve. Vlogo za vpis novozgrajene gospodarske javne infrastrukture vloži investitor, vpis za obstoječo gospodarsko javno infrastrukturo ali spremembo na obstoječo gospodarsko javno infrastrukturo pa njen upravljavec. Določen je rok za vložitev vloge za vpis nove oziroma spremembe obstoječe gospodarske javne infrastrukture in dokumentacija, ki jo je treba predložiti vlogi.

Vsebine glede podaje vloge in dokumentacije, ki jo je treba predložiti, bodo podrobneje določene s podzakonskih predpisom.

K 48. členu

Opredeljen je dostop do podatkov o gospodarski javni infrastrukturi iz katastra gospodarske infrastrukture.

K 49. členu

Člen določa, da inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona izvajajo štiri državne inšpekcije glede na vsebino nadzora in sicer inšpekcija, pristojna za vode, inšpekcija pristojna za okolje, inšpekcija, pristojna za trg in inšpekcija pristojna za geodetsko dejavnost. Nadzor nad občinskimi predpisi, sprejetimi na podlagi tega zakona, pa opravljajo občinski inšpekcijski organi.

K 50. členu

Člen določa inšpekcijske ukrepe, s katerimi inšpektorji odredijo upoštevanje določb tega zakona v roku, ki ga postavijo.

K 5151. členu

Člen določa prekrške izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo, odgovorne osebe izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo in odgovorne osebe občine v zvezi z izvajanjem javne službe, vodenjem evidenc, objavo programa in poročanjem pristojnemu ministrstvu.

K 5252. členu

Člen določa prekrške izvajalca javne službe v zvezi z opravljanjem posebnih in obveznih storitev javne službe, v zvezi z vodenjem evidence o izvajanju javne službe, objavo programa izvajanja javne službe ter poročanja pristojnemu ministrstvu ter prekrške odgovorne osebe občine.

K 5353. členu

Člen določa prekrške v zvezi z vpisom podatkov o infrastrukturi v kataster gospodarske javne infrastrukture in sicer v primeru, da upravljavec oziroma investitor ne sporoči vsake spremembe podatkov, vpisanih v zbirni kataster za infrastrukturo in ne vloži vloge za vpis podatkov v kataster gospodarske javne infrastrukture za infrastrukturo, ki še ni vpisana v zbirni kataster.

K 5454. členu

Člen določa, da se sme za prekrške iz tega zakona v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, ob hkratnem upoštevanju posledic izvršitve prekrška na okolju.

K 55. členu

Člen določa, da občine uskladijo svoje predpise, ki urejajo izvajanje javnih služb na podlagi tega zakona, najpozneje v petih letih od uveljavitve tega zakona. V primeru, da se občina od uveljavitve tega zakona odloči za izvajanje oskrbe s pitno vodo v obliki neprofitne koncesije, lahko sklene le koncesijske pogodbe v skladu s prvim in drugim odstavkom 27. člena tega zakona. Omenjena določba je vključena v izogib podeljevanju (profitnih) koncesij v času od začetka veljavnosti tega zakona do prilagoditve občinskih odlokov temu zakonu, saj je obdobje relativno dolgo, neprofitnost oskrbe s pitno vodo pa zahtevana v skladu z Ustavo RS (70.a člen), ki je bila sprejeta leta 2016.

K 56. členu

Člen določa, da veljajo koncesijske pogodbe za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo, ki so bile veljavno sklenjene na dan uveljavitve 70.a člena Ustave Republike Slovenije, do poteka roka njihove veljavnosti, vendar ne dalj kot pet let od začetka veljavnosti tega zakona.

Nadomestilo v višini 2 odstotkov predstavlja donos izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo, ki bi ga imel v primeru netvegane naložbe. Povprečno angažirana sredstva predstavljajo sredstva izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo, ki jih ima izvajalec javne službe, opredeljene v svojih poslovnih knjigah in jih potrebuje za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo. Obdobje treh let omogoča izračun povprečne vrednosti sredstev za realnejšo oceno.

K 57. členu

Z namenom prilagoditve izvajanja storitev javnih služb člen določa prehodno obdobje treh let za prepoved izvajanja nekaterih z zakonom določenih storitev javne službe.

K 58. členu

Člen določa, da ministrstvo prvič pripravi primerjalno analizo učinkovitosti in gospodarnega izvajanja javnih služb v štirih letih od uveljavitve tega zakona.

K 59. členu

Člen določa, da vlada izda uredbe, ki so predvidene po tem zakonu, v osemnajstih mesecih od njegove uveljavitve.

K 60. členu

Člen določa rok za sprejem predpisov ministra in sicer, da minister oziroma, pristojen za prostor, izda predpis iz tega zakona v dvanajstih mesecih od uveljavitve tega zakona.

K 61. členu

Člen določa, kateri podzakonski akti prenehajo veljati in kateri ostanejo v veljavi do uveljavitve podzakonskih aktov v skladu s tem zakonom.

K 62. členu

Člen določa, da začne zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.